

అమృతము

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 3.

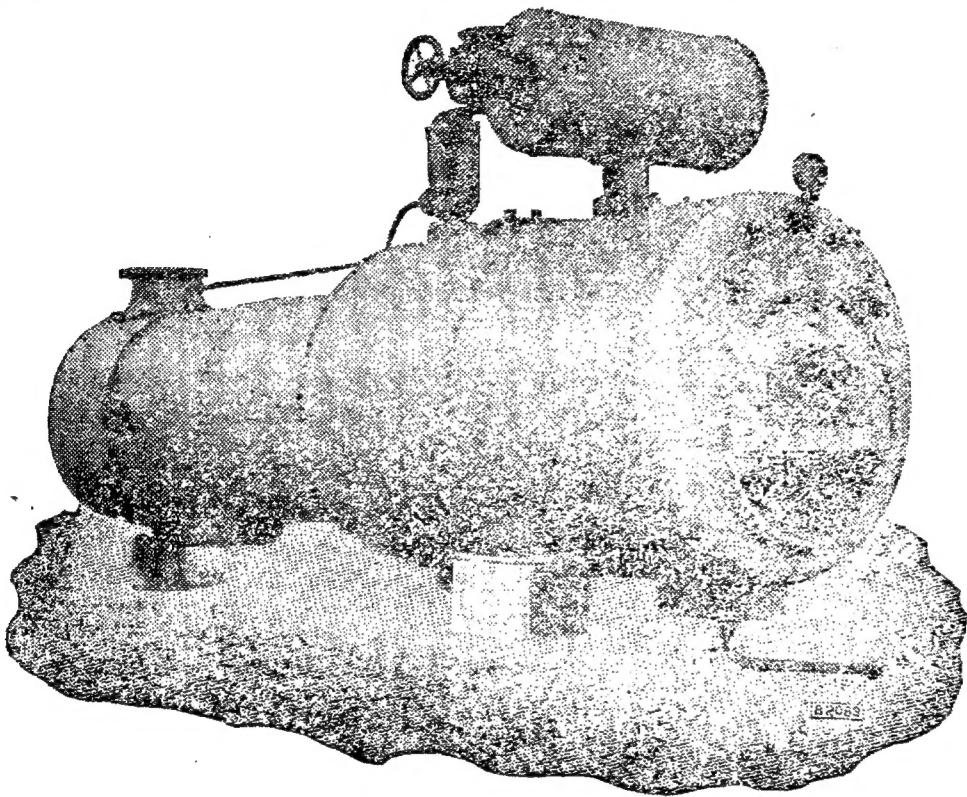
జున్నవట్టణము 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 24 తేది గురువారము

No. 194.

పుటము. ౮

దుర్మతి నాశనం వత్సర కార్తీక మాస బహుళ నవమి.

నందిక. ౧౯౪

యిది మార్వల్ "బ్రిటానియా" బాయిలరు

వెద్దదుంపలు బాగుగా రగులునట్లు పురమాషిగా
తయారుచేయబడినది.

ప్రస్తుతము మావద్ద తయారుగానున్న 25 ఎన్.ఎస్.ఎస్.
పి.గల "బ్రిటానియా" బాయిలరు తక్కువ ధరకు యిచ్చెదము.

మార్వల్ సన్సు ఆండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,
ప్రాంచెస్:— బెజవాడ, తంజావూరు. 9 నెకెండులైన బీబి, కుద్రాను.

అమృతాంజనము

రలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇది ఏదేని నొప్పులను కూడా
మా అమృతాంజనము నాశనం
చేసి మాత్రమున నయమగును.
ముఖ్య నెల 0-10-0 అగును.

మోహిని కైలము

శీత 1-3 0-12-0

తామర తైలము

శబ్ద 1-3 0-6-0

వండ్ల పొడి

శబ్ద 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం దిహి,

బొంబాయి - తువ్వరాను.

తామర తైలము

శబ్ద 1-3 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు చేయ.

ఒక్క మా తామర తైలము దొర్చును అయితే అలాంటి
దొని నాలుగయిదు సార్లు రాత్రియెడల మీ తామర
తైలమును ముగ్గు. నయము కానియెడల మీ ఆకు అలాంటి
కాని తీసుకొనకమును.

రాజరాజిగల బొమ్మను చూచి కొనుట మంచిది.

అమృతాంజనము దిహి, బొంబాయి లేక మద్రాసు

అమృతాంజనము

యోగ్యతావత్తులు

(4) శేను రీ సంకల్పములనుండి విడుదల చేయ
వ్యాధిలే బాధపడుచుంటిని. కొన్ని వేళల ప్రాణము కూడా
విసికొంటిని. కాకిపట్టణములో నుండి, 'దుర్గా' మెడికల్
హాల్ వారిచేత 'సైమన్' అప్రెంటిస్ అను దివ్యవస్తువును
నేను వినియోగించి శేను ఇప్పుడు సరిగ్గా వ్యాధిలేక సాధ్య
ముగా నున్నాను.

తెలంగాణ
4-8-20

ఆర్. ఎస్. చెట్టి

అరోగ్యములకు గాను

మీరు—

219

తక్షణము

ప్రాచీన తమిళ ఖర్చులు మాడను ఆశీర్వాదక ఇచ్చిన మీద
ఒక కృతి "కామ తానము" వంపెదము.

త్యరకడుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అరంగిగూడ యావళాయము, 28, బ్రాహ్మ, మకరాను.

వర్ణనాగములు.

(కూచి - నరసింహముగారు)

వర్ణనాగములు

ఏదేమనడైనను జనులందఱు సమానగౌరవము నందుచుండుటలేదు. కొందఱ ఆత్మగౌరవాదులగు కొందఱు తక్కువ వాగులగు పరిగణింపబడుచున్నారు. అధిక గౌరవమునకు బుద్ధి విశేషమో, విద్యాపాటవమో, యోగ్యతాగరిమమో, ధన సంపత్తియో, జన్మాధిక్యమో, బలపరాక్రమ ప్రభావమో కారణములు చెప్పుదురు.

పరిపాలకుల దేశములో, ముఖ్యముగా, ధనమే గౌరవమునకు మూలమైయున్నది చెప్పవచ్చును. "సర్వేసంధాః కాంచన మాశ్రయంతి" అనవాక్యమునకు సత్యమగుచున్నదని చెప్పుట యసత్యము గాదు.

మన దేశమందు ధనగౌరవము లేకపోలేదు గాని, విశేషముగా కులగౌరవము నికాలమునుండి మావలదుచున్నది. నిర్దుష్టమైనను, విద్యావిహీనులైనను, ఆయోధ్యులైనను, బ్రాహ్మణులగు జన్మమాత్రముననే మొన్న మొన్నటివఱకు సంఘ సమాజసంపాదకులై యుండెను. "గో బ్రాహ్మణ్యేభ్యః కృషిమస్త్య నిర్దిష్ఠా" ఇత్యాది వాక్యములబట్టి, ననదేశములో, సమస్త సమైక్యమునను పూజ్యతయును కులము శాస్త్రయందుకొని యున్నవరుట తప్పుగాదు.

దేశము మన వర్ణాశ్రమభేదములు లేని యనేకపరాజాల వారిఁ బడినను, ఈ కట్టుబాట్లు అంతరంతకు గట్టిపడినట్లు కనబడుచున్నది గాని నదేవునియట్లు కాన్పించవు. ఎందుచేత? వారిలో నేదో యంతిక్వై యుండెయిందనెను. క్రిందిజాతి వారు వైజాతివారిని పూజించుచు, వైజాతిజాతి స్వార్థశ్యాగులును పూర్వకాలపరాజులును, నీతిప్రధానులను క్రింది జాతివారిని కయిఁజేయుట గనుకెట్టి భావోపశేయము లేదును. కేవల ప్రాజాధానియనకుఁ గావలయు ప్రపంచలాంఛనము తోక కాలము గడపుకొనుచు ఉన్నందువలన వర్ణభేదములు న్నున (అట్లనలే! వర్ణభేదములచేతనే) కొంతకాలము దేశ మభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధి సంఘటించినప్పుడు, అట్లున్నట్లు పురాణములలో చెప్పినదిగర్వములు గలవు. బ్రాహ్మణుల సర్వ శిల్ప సృష్టికర్తలైన సువులును భిక్షువులును ఉదారిగుణములను చాటు శుభాభ్యాసము లనేకములున్నవి.

కాంతివర్ణములైన నున్నవై పాశ్వానము చూడుదు. తుల్యుచేత విభిన్నములైన వైజాతివర్ణములను కొనుకొని తిని నాకేదైన పరిశుభ్రమున కంభురీకరించెను. స్వామి యంగీకృతి లేక యతనిసాక్షు హరించితిగాన వెంటనే రాజాకవ శేగి నీచేదిన నేయు చెప్పి చొప్పునను విధింపబడినశిక్ష నొంది మరణానంతరము భావ్యమైన భూమి యందుండనము నిష్పించుకొనుచును అన్న తిమ్మనితో, చెప్పెను. ప్రభువగు ముగ్యమునొద్దకు విభిన్నములైన విజయము నెఱిగించి శిక్షాభిక్ష నిర్దించెను. అట్టియుత్తరబ్రాహ్మణుని కిక్షించలేని ప్రభువు పర్యవర్తిమిచ్చెను. పరిపాలకవాదముండి రక్షించు ప్రస్తుత దండవము ఉపక్రమింపని యపర్యవగాదని యలకు నొక్క మనవి తనకిం నెను. మాధాంతియ లేక మరదుఃఖభరితమైన మానవులతో దత్తాత్రేయస్మృతి గనుడింది, నాణ చేయలేక చేయలేక విభిన్న భాషింపబడిన శిక్షను.

విక్రమైక్యమైన యతఁడు నిఁదోదకునొద్దకు జని జరిగి నంధులను విక్రమించెను. సంభురంధులనికను భావించుటమాటు సంపాదించు విషయము తన కింకా స్వాగతముచేసి విక్రమకర్తల ముఁదెలిసినను అతఁడు విక్రమించెను. పోయి యతఁడట్లుచేయునా మామర లేకను మఱుక తప్పకలు. అడవికి బాహులు విరిచి పోవచ్చునట. బాహువాదవి యన్నగ నాయకాధిపతియని యింద జన్మరహితము కాదు. కాని యన్న విశ్వభక్త్యులైయు నిర్మలవాగులయను ఎక్కువ ప్రశంసనీయును. తమవై భక్తిలభయు, ప్రాత్యర్థియు, నెక్కువ ప్రశంసనీయులూ యదే విషయ మానోచనలోఁ జెట్టుకొని యానందింతుట ప్రయోజనకారి కావచ్చును. ఇది యర్థవాదము లనుడ; విశిష్టభాగము కల్పించి వ్రాసిన యాతనగము లనుడ. ఎట్లులేక ఇట్టినికథ లనేకములు పురాణములందున్నవి.

ఉత్తమోత్తమమైన నీతిని ఉత్కృష్టభక్తియులకును ట్టుపడియున్నంత కాలమును బ్రాహ్మణులు ప్రపంచమంతట ను పరమపూజ్యులైయుండెనుట యొకవింతకాదు. ఈ కాలము లో పరిపాస్వానముగా నుండు "బ్రాహ్మణో మమ దేవతా"

యను శ్లోకభాగము ప్రజలు ప్రత్యక్షప్రమాణముగాఁ బరమ సర్వ మని కనుగొ నాల మొకప్పు డుండెను.

కాని గ్రంథుల కాలపు బ్రాహ్మణులు, వారి పూర్వుల కుగుణ సంపత్తి, దాదాపుగా నంతయు గోల్పోయి రనుట యనుభవ సిద్ధము. ఇతరజాతుల పూర్వవైర్మల్యమునూత్ర మిప్పుడు నిలిచియున్నదా? యని యడగవచ్చును. ఎట్లు నిలుగగలదు? తలచుట తొలగిపోయిన దక్కిన యనయవములు మాత్రము నుమ్మగా నుండువా?

యోగ్యతలేదు. అమష్టికచింత అంతకంటెలేదు. "సచ! లేకపోయిన నేమి? జాతినిబట్టి మాకు రావలసిన గౌరవము మాకు రావలెను" అని బ్రాహ్మణు లందురు.

పొట్ట చింపినను అక్షరము లేదు. పూర్వకారముమాట యటుంటిము ఉదరపోషణమునకైనను ఉచితమున పరిశ్రమ లేకగదా! పండితులైన మాయలు, పండిచినది తేరగాఁ జెప్పి కొని ముంగుటమార్చు పనులకు మిది నువా? అని బ్రాహ్మణేతరు లందురు.

"జాతిసాంకర్యముచేతని పరిశ్రమిద్దలు పుట్టుచున్నవి" అని యొకఁడును "పూర్వమునూత్రము జాతులైప్పుడు సర్వముగా నుండె" అని యొకఁడును విరసరాదములు పా అడుకొనుచు ను.

"అయ్యయ్య! పూర్వపు బ్రాహ్మణు లెంత విద్యా సంపన్నులు! వారు తలఁపిన ఇప్పుడీ కేవల వాగము లన్నియు నిల్చియుండువా? అట్టి యుత్తరజాతివారి ననమానింతుట అతి పాపముగదా?" అని కొందఱు నుచున్నారు.

"పూర్వమెప్పుడో పుష్కలముగా పండిచ్చింది పాప మని పల్ల విరిగిపోయిన తియమామిడి చెట్టును నిగర్థముగా నిత్యము నీళ్లు పోసి యెవరు పోషించుచు?" అని కొందఱు అనుచున్నారు.

సంగమలో ఇట్టి యతిశయవాదులు సంభవించిరి. ఇవిట్లుండగా:— "బ్రాహ్మణులమీదికి బడితలు కట్టుకొని మీరు బతులుజేయుచున్నారు. సరే కాని, మాకు వాకింటె మీ రొరికించుచు నుభ మేనున్నది? మాబాధయందల మీబాధ యెంత? మీకొక్క బ్రాహ్మణబాధనేకాని మాకు బాధ నాలుగు ప్రక్కలనుండి వచ్చుచున్నదే! మేము అప్పు కులములము! ఎంత తక్కువవార మైనను మనుష్యగణములోఁ జేసవారమును నిస్సంశయముగదా? కావలకంటెను కిల్లుల కంటెను కనీస మైతి మే! మనది క్కమా లిన ఆర్జ మతిము వదిలి ఆర్జమతమో అర్జమతమో స్వీరించుట గొడవే యస్పృశ్యత యంతయు అస్పృశ్యమై గౌరవాత్మలగుచున్నామే! ఇదియతమా? మదమా? ఉదాహరణ! ఇది సదాచారమా? మూఢాచారమా? ఇట్టియాచారములన హిందువుతము నానాటికి సంఖ్యాత్మకమునది కొన్నియెందల శత్యమా త్రావకమై పోవా?" అని యొకమూలనుండి పంచములు పరిపరి విధముల పరిశీలించుచు ముఱియించుచున్నారు. వీరి మొఱులు మాత్రము స్వాగతభక్తియులై యందఱకు ఏరచుచున్నవి. భేదోపాయవిశారదులు తమరొట్టె నేతిలోఁ బడినదని పరమా నందిభక్తులై చాలోచితి కి కాకలుగా వర్ణవోనుచున్నారు. స్వహాహరకారములగు చువిక్ర ములకే, అస్పృశ్యత అని మనములో అస్పృశ్యమై పోవునది ఒకరనుచున్నారు. జాతికి గౌరవము కలఁబడుచున్న చుదిక్కులు తనంతట తానే వచ్చునని చుచియుకరనుచున్నారు. మెట్టిమైన గాని వెట్టితి అను. వెట్టితిమైన గాని వెండ్లి గాను. ఈయనోపాధ్యక్షులబాధ యెట్లు తొలంగునో తెలియదు.

ఇంతకు, వర్ణాశ్రమ సౌభర్య భక్తియుల పరమాధిపతిగ నులూ, పరమాధిపతివా? పూర్వకాలముగా ఎట్లున్నను, ఈ కాలములో అది వట్టిసాధనములుగా నుపయోగపడుచున్నవా? ద్వైతకారణములగున, వికమత్వభంజకములగున, అ హింసాపాన సర్వశుభకరమహోపకారాది మహోపకార సీతిభక్తియులకుఁ బ్రతిబంధకములుగను పరిణమించుచున్నవా? వర్ణాచారములు తొల్లిటినుట్లై యున్నవా? మంచికావెడలకో దేశ కాలానుసారముగ మఱుచున్నవా? వివిధాచారములు విధించెను స్వర్గులు అవశ్యకతను బట్టి అప్పుడప్పుడు నవరింపంబడుచుండెదవా, సర్వకాలసర్వదేశోపయుక్త మగునట్లొక్క సారియే శిలాశ్రుతులుగా స్థిరపఱుపబడినవా? విహితనిషిద్ధ భక్తియులు దేశ కాలానుసారముగ వినియము నొందుచుండెదవా? కాంతిదాంతితిత్వసత్వాయులవలె కాశ్యోములై యుండెనా? జాతిజాను నీతిజాను ఏది యెక్కువముఖ్యము? ఏదియెక్కువ గౌరవార్హము? పరమభాగములు గుణకర్మానుసారములై సర్వదేశసర్వజనసామాన్యములైన స్వాభావికవిభాగముల?

కేవల జన్మనిమములై మనహిందుదేశమునకు మాత్రమే యనుకూలించు కృత్రిమవిభాగముల? ఈవిషయములు గంభీరములైన పెద్దలు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో ప్రజాశ్రేయోభిలాషతో పరిశీలించి నల ముమార్పులు చేయుట దేశశ్రేయమా, దేశోపకార కృత్యమా?

"వేదోపనిషత్తుల మెట్లున్న మాకేమి? మాబుద్ధియే మాకుఁ బ్రమాణము. తాత్కాలికమో, సార్వకాలికమో, విహితమో, యాముష్మికమో, శరీరభోగములే మాకు సర్వముఖములును" అని సవాతఃసప్రమతాభిమానదురై చెప్పు సరదేశ బ్రాహ్మణేష భాషాదంబర విమోహితుల మాట వినుట మంచిది కాకపోవచ్చును.

కాని మనచక్రగంధములు బాగుగాఁ బరిశీలి సర్వతః క్షేత్రులై ఆ సేకయోగ సాధనములచేత బరిపాకమందిన చిత్తము గలిగి, అనుభవముచే వేదాంత కృత్యముల సత్యములని తెలిసికొని, భగవంతునికి భగవంతుడమైన పాతీకము, ఒకవేద మత మే భగవద్దత్తమైన మతము నీ విహిత బ్రాహ్మకర్మాచరణమేమోక్ష సాధనము. ముఖ్యములగు వారందఱును పరిపాకదేశలో హిందూదేశమున బుట్టక తీరదు." అని వాదించు కూశధమండుకములకలఁగాక సర్వతఃగంధములు సుబుద్ధితోఁజదివి నాగరక కి భామలు లనుకొనఁబడువా రందు నానాదేశములు స్వయముగాఁ జూచి, తత్త్వతాపారముల నెల్ల మాన్యుచున్నారే బరిశీలించి పరిశీలించి అని మనవానితో బోల్చిచూచి, చుంచి చెడ్డలగు గనుగొని మతము లేప్పు మహానుభావుల మాట విని మనము చెడిపోదుమా?

స్వప్రయోజనకామ్యుఖులగు శమదమాదిసంపన్నులను పరోపకారపర యాచారులును అగు మన మనార్థులు పూర్వము కాలానుసారముగ ఆచారములు విధించెను వారి యు మన చక్రస్థలై ప్రభువులు హితైనికలై వానినంగీకరించి జరిపించి జరపనివారిని దండించెను వారియు విజ్ఞులు చెప్పుచును.

ఇప్పుడు మన ప్రభువులు మనశుశమువారు కారు. మత విషయములందు తిరుగులయై యుండు మని వారు చెప్పుచురు. కాని ఉల్ల మొకించుక స్వతంత్రమై నొకగండుక మానదు. అది మనుష్యస్వభావము.

ఏది యెట్లున్నను ప్రస్తుతము మతాచారవిషయమన మనసంఘట చుక్కాని లేని పడకమై పోయినది. ఏమి చేయుదము? దిక్కెవర?

మైదెప్పిన మహానుభావులే దిక్కు. వారు చెప్పిట్లు చేయుటయే దేశపురోభివృద్ధికి మార్గ మని నాయభిప్రాయము అట్టివారిని నొకఁడే శ్రమివేకానందస్వామి యని నేననుకొనుచున్నాను.

శ్రీ స్వామిగారు కలకత్తాలో బలరామదాసుగారి యింటిలో నుండఁగా ఆ మనబాల్యస్నేహితుఁడగు (మిత్రసాధి సింహానకును అనునకును జనాను ఆమెరికాదేశమునకు గూర్చి విఫలమైన ప్రసంగము జరిగినది. ఆసందర్భమున శ్రీస్వామిగారు జాతినగుర్చి కొంచెు చెప్పెవారు. ఆప్రసంగ మీక్రింద తెలుగులో వ్రాసినాను. దానిబట్టి జానివిషయమే వారి కుభి ప్రాయ మేమో స్పష్టము కాగలదు. ఆధ్యాత్మికాంశములందు వారే యీ కాలమునకుఁ దగిన యాచార్యులు కానిచో మఱెవరగుదురో తెలియదు.

"శ్రీ వివేకానందస్వామి వారి గ్రంథములు— సంఖ్యాపణములు" రి. ౧. సుఖుటము— X — 1923 పుట ప్రతుసాధనసంఖ్య:— సరే కాని, పరిశీలించుచు మీకు కప్పుకలెదలున్నారు?

వివేకానందస్వామి:— వెక్కుర్రు.

ప్రి:— చెడుమాఁడు నేలమంది యుండురా?

వి:— అంతకంటె అధికముగానే యుండవచ్చును.

ప్రి:— వారందఱకు మీరు మంత్రోపదేశము చేసితిరా?

వి:— ఆ.

ప్రి:— ప్రజావోచ్ఛారణము చేయుటకు మీరు జారి కనుజ్ఞ యిచ్చితిరా?

వి:— ఆ.

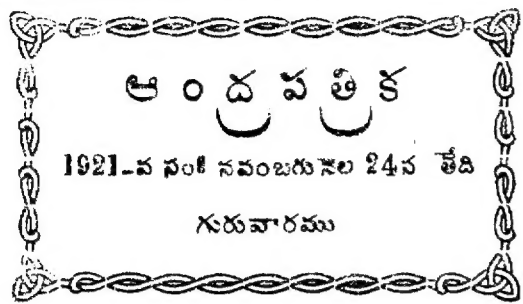
ప్రి:— మహారాజా! అట్లెట్లు చేసినాను? మామ్రులకు ప్రజావోచ్ఛారణాధికారము లేదనుకాదా? వ్యజ్ఞులు దక్క మరి యొక రది యుచ్చరింపఁ గూడదట కాదా?

అదియఁగాక, పాశ్చాత్యుల మేల్పులే! కూర్చులై నను గారే!

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందంతట, ముఖ్యప్రదేశముల నుండి ఉపవిశేషములు గావలసియున్నాడు. ఇట్టి వారినుండి వచ్చు లేఖలకు ప్రాముఖ్యమియ్యబడి ముందు క్రకటింపబడును. ఉపవిశేషములుగా నుండ దలచినవారు మాకు దెలిపినచో వారు నిర్వహించ వలసిన పనుల నెలుపుదుము.

సంపాదకులు, ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు.

ఈజిప్టు రాయబారము

విఫలమగుట

ఈజిప్టు వ్యవహారము విషయమై ఆంగ్ల దేశ మంతవరకును ప్రవర్తించినవిధము, స్వీయశా రవమున కెంతమాత్రము తగియుండలేదు. ఈజిప్టు దేశము తుర్కీలో పోరాడి శత్రుత్వమును ఆ హానభూమియందు వెతుక సంపాదించి యుండెను. బ్రిటిషువారాదేశములో జనించిన అల్లరుల నడచి వైచునిమిత్తము మొదట బ్రవేశించిరి. తాత్కాలి కోదేశము నెటవేసవిమ్మటగూడ, వాదేశమునందే నిలచియుండిరి. కాని, ఈజిప్టు దేశస్వాతంత్ర్యమును వారు సిద్ధాంతమునందు నిరాకరించియుండలేదు. ఈజిప్టుదేశమును ప్రాబుత్వముగ ప్రకటించిన దాడిగ ప్రజలలో నలజడి గలిగెను. తమస్వాతంత్ర్య మునకు భంగము గలిగెనని వారు చింతించిరి. దేశ ములో సత్యంతాండోళనము ప్రబలెను. మిల్నరు కమిషనువారు దేశపరిస్థితులనుచూడరాగ, వారిని ప్రజలు బహిష్కరించిరి. తుదకు దేశనాయకుడగు జుగల్ పాషాగారికిని మిల్నరుప్రభువుగారికిని రాయ బారములు నడిచెను. మిల్నరుప్రభువు ప్రాచ్యదేశ స్వాతంత్ర్యమున కంతగ నభిముఖుడు గాకున్నను, ఈజిప్టుదేశపుమాట్లాడు నిరాకరింపజాలక బోయె ను. దానిని చాలవరకు గుర్తింపవలసివచ్చెను. మిల్నరుప్రభువు సలహా ననుసరించి, ఆంగ్ల దేశము ప్రవర్తించునని తలచుచుండగ, కర్జునుప్రభువు అడ్డుపడెను. స్వాతంత్ర్యనిరోధకలలో వాసికెక్కిన కర్జును ప్రభువునకు, సహచరుడగు మిల్నరుప్రభువు సూచనలు సయితము విప్లవకరములుగ దొచ్చెను. ఇట్టిస్థితిలో మిల్నరుప్రభువు తమ దురిత రాజనామా సచ్చిముందుటలో వింతలేచు. మిల్నరుప్రభువు రాజ నామానిచ్చినపిమ్మట నేమిజరిగెనో, మిగుల రహస్య ముగ నుండెను. కర్జునుప్రభువుచేతులలో వ్యవహారము చెడిపోవునని అనేకులు భయపడుచునే యుండిరి. హిందూదేశమున వారు రాజప్రతినిధిగ బ్రవేశించినది మొదలు నేటివరకు ప్రాచ్యఖండములో సంబంధమున్న సందర్భములలో, కర్జునుప్రభువు ఒక్కరితననే ప్రవర్తించుచుండెను. స్వాతంత్ర్య నిరోధకలలో పనిచేయుచుండెను.

జరిగినది. ఈజిప్టు వ్యవ హారము, కర్జునుప్రభువు చేతుల ర్తలు దెలుపుచున్నవి. గుర్తును ఇంచుక పరి

రారునది సంపూర్ణ చూజ్యముతో గీకరించెడి

విషయమే. ఈజిప్టు దేశము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో నొకభాగమని, ఆంగ్ల దేశ ప్రముఖు లెవరును బహి రంగముగ దెలిపియుండలేదు. ఎక్కువో యొకపు డు ఈజిప్టును తాము విడువవలయుననియే వారు బలుకుచుండిరి. ఆంగ్ల దేశమునకును ఇండియా దేశమునకును రాకపోకలు యథేచ్ఛగ కొనసాగు టకు సూయజు కాలువను రక్షించుట యావశ్యక మై యుండును. ఆపనినిమిత్తము ఈజిప్టు దేశములో సంధిగురుత్వకొని తగిన ఏర్పాటుల జేసికొనుట న్యాయమైయుండెను. జుగల్ పాషాగా రంతవర కంగీకరించిరి. మిల్నరుప్రభువు సూచనలలో తగిన కట్టుదిట్టములు సూచించబడియుండెను. కర్జును ప్రభువున కంతటితో సంతృప్తి గలుగునా? బ్రిటిషు వారి ఆక్రమణకు భంగము కలుగునేమోనని, వారికి భయముండును. క్రియాశూన్యముగ నా ర్భాటములలో రాయబారమును ముగింపవలయు నని కర్జునుప్రభువు సహజముగ ప్రయత్నించును. ఈప్రయత్నమునకు ఫర్వవసానమేమి? ఈజిప్టు దేశ మునకంతకును నుక్రసిద్ధనాయకులగు జుగల్ పాషా గారిని రాయబారపు వ్యవహారమునందు మెల్లగ తొలగించి, మితవాదపక్షమునకు జెందిన అదిల్ పాషాగారిలో కర్జునుప్రభువు రాయబార మారం భించెను. ఇందువలన ఈజిప్టులో గలిగిన యసం తృప్తి ఆత్మధిక్యుగ నుండెను. జుగల్ పాషాగారు దేశమున పర్యటనము నలుపకుండ, ఆధికారు లాబంకపరుచుటచే, అదిల్ పాషాగారి రాయబా రము మరింత యనుమానమునకు కారణమయ్యెను.

లేబరుపక్షపు ప్రతినిధులు కొందరు ఈజిప్టు దేశస్థితిని పరిశీలించుట కిటీవల వెడలియుండిరి. వారు గనుగొనినదేమి? జుగల్ పాషాగారిని ప్రజ లు గౌరవించినటులుగ మరియొక నాయకుని గౌర వింపరని వారు స్పష్టముగ వెల్లడించిరి. ఏరాయబా రము నడచినను, జుగల్ పాషాగారు లేనిది దాని ప్ర యోజనము నున్నయని, వారుదెలిపిరి. ఈజిప్టు దేశ ము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నదనియు, దిన్న మొదలు పెద్దవరకును అన్ని పక్షములవారును కలుతరగతులవారును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము విషయమై ఎంతమాత్రము రాజీకొడబడరనియు, పేరునకుగాని నిజముగగాని సంరక్షక స్థానముగ నుండునను అనుమాన మేమున్నను అట్టి ఏర్పా టులకు దేశము సమ్మతించదనియు, ఈజిప్టు దేశపు స్వాతంత్ర్యమునకు నిష్కర్షగ నంగీకరించిన పిమ్మట ఆంగ్ల దేశమునకును ఈజిప్టు దేశమునకుగూడ సవ సరమగు నేర్పాటుల విషయమై సఖ్యుడవచ్చు ననియుగూడ వారు సూచించిరి. కర్జును ప్రభువున కీసంగతులు గోచరింపవు. దేశములో నొకపక్ష మును రెండవ పక్షమునుండి చీలదీసిన, ప్రస్తుత స్థితి మరికొంతకాలము కొనసాగునని వారు నమ్ము చుండురు. అదిల్ పాషాతో రాయబారము నేలి పిక, అతను ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించునని, కర్జును ప్రభువుగారు గావించిన ఊహతుడకు షష్టమయ్యెను. అదిల్ పాషాగా రయినను దేశమునకంతకును విరుద్ధముగ నెలుల ప్రవర్తించగలుగుదురో? కొన్ని విషయములలో జుగల్ పాషాగారికిన్న మెత్తపడి వారుప్రజలకు అపీత కరముగ ప్రవర్తించిన ప్రవర్తించుగాక. అంతియ గాని, అన్ని పక్షములవారును ఏకాభిప్రాయులై యున్న పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము విషయమై అదిల్ పాషాగారయినను విరుద్ధముగ నెలుల రాజీకొడ బడగలరు? అటులొకవేళ అంగీకరించినను, ఎవరికి లాభముండును?

కర్జునుప్రభువు, మానవ హృదయములను కల్ల వింపజేసెడి స్వాతంత్ర్య మారుతప్రభావమును కనుగొనజాలకబోయెను. తుదకు అదిల్ పాషా

గారితో సయితము సమాధానము గురుత్వకొన లేకబోయెను. విదేశ తంతివార్తల జూచిన ఈ జిప్టునందు ముఖ్యవిషయములలో తమ యధికార మును దీసివైచుటకు కర్జునుప్రభువు అంగీకరింప లేదని తెలియగలదు. మిలిటరీవిషయములందే గాక, ఆర్థిక, న్యాయవ్యవహారములందు సయితము జోక్యమును మానివైచుట కాత నంగీకరింపలేదు. సూయజు కాలువను రక్షించునిమిత్తము నైస్యపు ఏర్పాటుల విషయమై సమాధానమునకు గడంగ వచ్చును. కాని బ్రిటిషుసైనికులను, ప్రధానమగు ఈజిప్టు కట్టణములం దన్నిటియందును నిలిపియుం చ వలెనని గోరుట, మిగుల ససభ్యముగ నుండక మానదు. ఈజిప్టు దేశ స్వాతంత్ర్య మిక్కేముందును? సూయజుకాలువయొద్ద తప్ప వేరొకచోట సైని కుల నుంచుటకు, ఈజిప్టులో నేనక్షమువారును అంగీకరింపరు. దీనివిషయమునను సంపూర్ణ స్వా తంత్ర్యము విషయమునను ఏపక్షమువారును రాజీ కొడబడరని, ఇదివర కనేకమారులు ప్రకటించ బడెను. ఆంగ్ల దేశ ప్రముఖుల కావిషయము తెలి యును. లేబరు ప్రతినిధు లటులనే ని వేడించి యుండిరి. ఈజిప్టు, ఇంగ్లండు దేశములకు సఖ్యము గురువలయుననిన, పరస్పరానుమానములకు తా ప్తాడవనదు. రెండు దేశములను స్వాతంత్ర్యదేశ ముల కగిడి సమాధానపడుట కవకాశము గలదు. అంతియగాని, వరాధీన దేశము బోలి ఈ జిప్టు దేశముపై షరతులను విధించిన, సమాధానము గురురుట దుర్లభము. అదిల్ పాషాగారి యండ జూచుకుని కర్జునుప్రభువు ఇట్టిమార్గమున కవలం బించుటచే విఫలమనోరథుడయ్యెను. పూర్తియగు చున్న వ్యవహార పరిష్కారమును కర్జునుప్రభువు మరల మొదటికి దెచ్చెను.

ఈజిప్టు దేశమునకు కర్జునుప్రభువు వరముల నొసగుటలేదు. ఈజిప్టుదేశమే, బ్రిటిషువారి రాక పోకలకు కొన్ని సౌకర్యముల కంగీకరించుచున్నది. మిల్నరుప్రభువు జేసిన కృషియంతయు వ్యర్థమై యెను. లండను ప్రైముమిస్ట్రీక సయితము, కర్జును ప్రభువు చర్యవలన కష్టములుగలుగునని భయము చూపుచున్నది. సర్ వెలంటైను ఛిరాలుగారు, పర్యవసానమునకు విచారము జూపుచున్నారు. ఈజిప్టులో అతివాదము చెలరేగునని దెలుపు చున్నారు. జుగల్ పాషాగారు తన అనుచరులను చాలవరకు వశముజేసికొనియుండిరి. లేనియడల, బ్రిటిషువారిలో నెట్టిసంబంధ ముండగూడదని, వారు ఆందోళన గావించెదరు. లాయడుబార్డిగా రెక్కుడు విశాలదృష్టితో నీసమస్యను పరిశీలించి, కర్జునుప్రభువు చర్చిల్ గార్లతో కలసి విచారించిన, స్వాతంత్ర్యమునకును శాంతికిని అనుకూలించెడి సమాధానము కుదురవచ్చునని సర్ వెలంటైనును ఛిరాలుగా రూహించుచున్నారు. అదిల్ పాషా గారును మిగిలిన రాయబారులును సమాధాన ము గుదురనందున లండను సగరమును విడిచిపెట్టు చున్నారు. ఇట్టిపర్యవసానముగాంచి, ఆంగ్ల దేశ మూరకుండునా? కర్జునుప్రభువు నిరంకుశేచ్ఛకు వ్యవహారమును విడచిపెట్టి, పార్లమెంటుసభ తన చేతగానితనమును బయల్పరచునా? లాయడు బార్డిగా రెక్కుడు విశాలదృష్టితో స్వాతంత్ర్య సమస్యలను వీక్షించి, వానిని పరిష్కరింపజూ నరా? ఆంగ్ల దేశమును ముఖ్యముగ మూడుసమస్య లెదుర్కొనుచున్నవి. ఇవిమూడును ప్రజలస్వా తంత్ర్యమునకు సంబంధించినవి. ఐర్లెండుసమస్యను పరిష్కరించుటకు, లాయడుబార్డిగారు పాటుబడు చున్నారనుటకు సందియములేదు. కాని వారి ప్రయత్నములను విఘ్నపరచుటకు, ఆల్ స్టెరు పక్షమువారును, ఆంగ్ల దేశపు యూనియనిస్టులును కారములు మిరియముల నూరుచున్నారు.

16.10.57

వీరి క్రతుకూల క్రయత్నముల నెదిర్చి, లాయ జుబార్తిగారు ధైర్యముతో నిరమస్యను అనుకూలముగ వర్తింపగలుగుటకు లేదో కాలమేలేలు కగలక. ఈజపు దేశవ్యవహారముల ముగియుచున్నది. దీనిని చక్కజుటకు లాయడు జార్జి గారితవరకు ముందుకువచ్చి పనిచేయగలరో చూడవలయును. మూడవసమస్య, హిందూదేశ సమస్య. దీనిని గూర్చి ఆంగ్ల దేశ ప్రముఖు లెవరు ను దూరముగ నాలోచించుటలేదు. కామన్వెస్థవారి విషయమును చర్చించుటకయినను, అవ కాళము దొరకలేదు. ఈ మూడు సమస్యలను త్వరలో పరిష్కరింపనిది, బ్రిటిషుదేశము తన కారవమును ప్రపంచమున నిలుపుకొనజాలదు. ఆంగ్ల దేశము తనధర్మమును జయకడముగ నిర్వహించిన ప్రపంచ శాంతికి తోడ్పడగలదు. చేజ్మినయవకాళములను గైకొనక, సభలవలన ప్రపంగములవలనను ప్రపంచ శాంతిని కాపాడదలచుట వ్యర్థప్రయత్నము. వివిధజాతుల స్వయం నిర్ణయాధికారమును వామింగుటను సమావేశమయినను, నానారాష్ట్ర సంఘమయినను, మరియేయితర అంతర్జాతీయ సమావేశమయినను ఒహిరంగముగ గుర్తించి దాని నాచరణలోనికి తెచ్చుచో ప్రపంచమున గల అశాంతి త్వరలో నిర్మూలమగును. ప్రస్తుతపు అశాంతియంతయు, ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును తిన్నగగుర్తించక బోవుటచే గలుగుచున్నది. వరాధీన దేశముల వ్యవహారమును పరిష్కరింపక, గాలిలో మేడలట్టుటవలన అంతర్జాతీయ సమావేశములు ఫలప్రదములు గాకయున్నవి. ఇతరములగు ఏర్పాటుల నన్నింటిని సూచించినను లాభముండదు. ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు స్వయం నిర్ణయ సిద్ధాంతమును సూచించిరిగాని, దానివిషయమై ఏమిట క్రద్ధవహింపక బోయిరి. ఈ సిద్ధాంతమును, ఆంగ్ల దేశ మంగీకరించి, తాను ముందుగ నాచరణయందు బెట్టుచో, ప్రపంచమంతకును మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. ప్రపంచ వ్యవహార నిర్ణయమునందప్పటినుండియు అగ్రస్థానము వహించ గలుగును.

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ తీర్మానము

బొంబాయిలో గాంధీమహాత్ముని సదనమున కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సమావేశమయ్యెను. వీరు గావించిన తీర్మానములు మిగుల సమంజసములుగ నుండెను. బొంబాయి అల్లరులనుగూర్చి, ఈకమిటీవారు విచారమును సూచించిరి. కాని, ఇట్టిసంఘటనలు దేశము గవ్యస్థానము జేరకుండ నిరోధింపవని తేటపరచుచు, సంపూర్ణముగ అహింసావాతావరణము స్వరాజ్యసిద్ధికి ముఖ్యమని ప్రతిపాదించిరి దేశము జాగరూకతతో బ్రవర్తించవలసిన య ప స ర ము న్న ను, ప్ర భు త్వ సహాయములేకుండ బొంబాయిలో సహకారవాదులును నిరాకరణవాదులును శాంతిని స్థాపింపగలిగినందులకు, వర్కింగుకమిటీవారు తమ సంతృప్తిని, కనుపరచి, వారినభినందించి, విచ్చి కముగ భారతజాతి శాంతిని ఈతరుసస్థాపింపగలుగుట, దేశమున గలిగిన సత్వరాభివృద్ధికి నిదర్శనమని తేటపరచిరి. బొంబాయిసంఘటనల మూలమున, జాతీయనిర్మాణమున గల లోపమును కాంగ్రెసుప్రచారకులు గ్రహించిరి. దార్జిల స్యము న కవకాళ మేమాత్రము లేకుండ ని క ముం దే ర్పాటుల గావించవలెనని హెచ్చరించిరి. శాంతి వాతావరణమును రాష్ట్రములందు ముందుగ నలకొల్పకుండ కాసనాతిక్రమణమును ప్రజాసామాన్యము ప్రారంభింపగూడదని, కమిటీవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

చున్నారు. దేశమంతయు శాంతిముగనుండ, ఏమూలనో అల్లరులు జరుగుటవలన అహింసాద్యమము విధలమయ్యెనని ఎంచగూడదు. ఇట్టిలోపములను నివారించుటకు, దేశము అత్యంతమగు పూన్నితో నికముందు పనిజేసి, ఉద్యమమును సార్థకపరచుట భావ్యము. గాంధీమహాత్ముడు తన కడవటిలేఖలో హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును, క్రైస్తవులకును, పార్సీలకును, యూదులకును హృదయ సంయోగము గలుగవలెనని హెచ్చరించెను. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య గుడిరిన సఖ్యము, ఇతరసంఘములమధ్యగూడ గుదురునటుల ప్రయత్నించుట ముఖ్యము. మహాత్ముడు సూచించినటులు, సహాయనిరాకరణమును, అహింసయు, శత్రువులను మిత్రుల గావించుటకు ముఖ్య సాధనములు. ప్రస్తుతసమయమున, భారతీయులలో నన్ని సంఘములలోదృఢమగునైకమత్యము క్రబలుననియు, దార్జిల స్యము దేశమున పొడసూపుట కవకాళము పూర్తిగ దొలగిపోవుననియు, తిన్నూలమున స్వరాజ్యసిద్ధి వెంటనేగలుగుననియు, విశ్వ సింహవచ్చును.

ఆఫ్ఘనిస్తానము

ఆఫ్ఘనిస్తానములో సంధిజేసికొనుటకు డాబ్బురాయభారము కాబూలునకు వెడలి చాల కాలమయ్యెను. ఇంతవరకును, వీరంతవరకు వ్యవహారము నడిపిరో తెలియకబోయెను. అందునుగూర్చి వార్తలే లేవయ్యెను. నేటి కిందుకు సంబంధించిన వర్తమానము దెలిసినది. కాబూలు నగరమున ఈనెల 22 తేదీన ఆఫ్ఘనిస్తానమునకును ఇంగ్లండునకును సంధిగూడిరి, దానిని ఇరుపక్షములవారును అంగీకరించి సంతకముబెట్టిరి. డాబ్బురాయభారము హిందూదేశమునకు తిరిగవచ్చును. ఈ సంధియందు కడునాల్గు నిబంధనలు గలవు. ఆంగ్ల దేశము, ఆఫ్ఘనిస్తానపు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించుచున్నది. ఒకరాజ్యపు ప్రతినిధులింకొక రాజ్యమునందుండుట కేర్పాటులు జేయబడెను. ఉభయదేశముల అంతరంగిక, బహిరంగ స్వాతంత్ర్యము నొందారు లంగీకరించి. సర్ హెన్రీ డాబ్బురాయ్ పట్టి సంధిని సనుకూర్చినందులకు రీషింగు ప్రభువుగారు వారి సభినందించిరి. చక్రవర్తిగారు డాబ్బురాయ్కి బిరుదమునిచ్చి సన్మానించిరి. ఈసమయమున, ఏజాతులమధ్యసయినను పోరాట మంతరించి, సంధిగూడిన మిగుల సంతసింపవచ్చును. ఆంగ్ల దేశమును ఆఫ్ఘనిస్తానమును సఖ్యముతో మెలగుట వాంఛనీయము. ఇప్పుడు జరిగిన సంధివలన, ఆఫ్ఘనిస్తాన దంకయాత్రాభయము తొలగిపోయెనని దలపవచ్చును. ఇక మీద సరిహద్దు పోరాటములకును అవకాళముండగూడదు. ఇట్టిస్థితిలో, హిందూదేశ సైనికవ్యయము తగ్గించుట యవసరము. హిందూదేశముకు కుత్తరదిశయందుగల ఉప్రదవము తొలగిపోయినచో, దేశమున నింతటి సైన్యమును నిలిపియుంచవలసిన సగత్యముండదు. ఆఫ్ఘనిస్తానపు సంధివలన, హిందూదేశ సైనిక వ్యయభారము తగ్గునో లేదో చూడవలసియున్నది.

గాంధీమహాత్ముని సేవ

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయిలో జేయగలిగిన సేవ మిగుల ప్రశంసార్హము. తన సంకల్పబలముచే బొంబాయియందు అతిత్వరముగ శాంతిని నలకొల్పగలిగెను. మిలిటరీ వారును, పోలీసువారును, తదితరులును నిర్వహింప జాలని కార్యమును, మహాత్ముడు తన ఆత్మబలము మూలమున నిర్వహింప గలిగెను. ఆంగ్లో హైందవ

వ్యతిరేకయినను, కరాచీ డెయిలీ గజెట్టుపత్రిక, మహాత్ముని సేవనెంతయు గొనియాడెను. గాంధీమహాత్ముడు గనుబటచిన పవిత్ర హృదయమునకు దోడుగ, తాముగూడ తమదోషమును గ్రహించి పాటుబడ వలయుననియు, గాంధీమహాత్ముడును వేల్పు యువరాజుగారును భారత జాత్యైక్యతకు కారకులై యున్నామనియు, ఈ పత్రిక వ్రాసెను. ఇట్టిస్థితిలో లండను డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు మొదలగు పత్రికలు దెలిపెడి యహంభావ పూరితమును, అజ్ఞాన జన్మముగ భిషాయములను సరకు గొననవిసరములేదు. అత్యంత సందిగ్ధసమయ మేతెంచినపుడు హిందూదేశమున క్రజలలో బెరిగిన అశాంతిని ధర్మకవాహినున నడిపించిన గాంధీమహాత్ముని సేవను, భావిప్రపంచము త్వరలో గుర్తించక మానదు.

స్థానిక వార్తలు

స్వరాజ్యమంత్రము: — సేకారుగ్రామ కాంగ్రెసు కమిటీ సెక్రటరీయగు యెనమండ్ర కృష్ణరావుగారిచే కవించబడి గుంటూరుజిల్లా తెనాలిలోని సీతావిలాస ముద్రాక్షరశాల యందు ముద్రింపబడిన, 'స్వరాజ్య మంత్రము' అను చిన్ని పాత్రమును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచినది. అందుకు సంబంధించిన ప్రతికాంతమును ప్రభుత్వమువారికి పంపవలయును.

'స్వరాజ్యగీతామృతము': — బాలకవి వడ్డూరి సీతారామాజనీయలు, పూడిపెట్టి కాశీవిశ్వనాథకృష్ణగారలు విశాఖపట్నం వాస్తవ్యులు వ్రాసిన గోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి వి. యె. ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడిన 'స్వరాజ్య గీతామృతము' అను తెలుగు పాత్రమును ప్రభుత్వమువారు వకపరచుకొనిరి. అందుకు సంబంధించిన ప్రతికాంతమును ప్రభుత్వము వారికి పంపవలయును.

ప్రొక్కోర్టు: — సినిటికను ఆనమూర్ జిల్లయ. జి. యస్. స్వామిగారు కే. సి. ప్రొక్కోర్టు ఫిఫ్తజడ్జిస్థానము నలంకరించిరి. వీరు 11 గంటలకు జడ్జిషు ఆద్యర్శుగారితో ఒరికినలు పైను ఆస్పీళ్లను పరిష్కరించుటకు ఫస్టు ఆప్సెల్జ్ బెంచులో స్థానమలంకరించిరి. జడ్జిషు స్థానాధిష్టులైన విజయ వక్తల్లకృష్ణ అద్యకేట జనరలు సి. పి. రామస్వామి అయ్యరగారును, బాధిస్తురరక్షణ కే. సి. ఆదమగారును స్వాగతమిచ్చిరి. పోలీజిస్టిగారు అందులకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చి పని ప్రారంభించిరి.

మద్రాసువిశ్వవిద్యాలయము: — జాకమాన్ గారును, మేరియాదాసు రెడ్డి సామిగారును, మహమ్మదు బజాబుల్లాసాహెబు బహదూరు భానుబహదూరుగారును, నివాసు బహదూరు, రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడుగారును, విల్లియం హెన్రీజేమ్సుగారును, రావుబహదూరు కే. రామనివాసగురును రావుసాహెబు సోమై కృష్ణసామి అయ్యరగారును చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయసభ్యులగ నియమింపబడిరి.

శ్రీమత్ వాల్మీకిరామాయణము: — బ్రహ్మశ్రీ మాంగుడిచిదంబరభాగవతుల వారిచే శ్రీమత్ రామాయణము 25 సర్గాలకేవలముగా, మదరాసు, గోవిందప్పరాయణపిఠి నెం 48 యందుకు, మ-రా-శ్రీ, ఆశ్వార కెటిగారి శ్రమతో జరిపించుటకు నిశ్చయించియున్నామన గండవకథ ఈ 1921 సం॥ నవంబరు మాసము 26న 4-30 ఘంట శ్రీరామజనమన్ను 27 వ తేదీ ఆదివారం 4 ఘంటలకు విశ్వామిత్ర యాగసంకీర్ణ మను చరిత్రములు జరుపబడును.

కలకత్తానగర రక్షకసంఘము.

కలకత్తా, నవంబరు 28: — రాయల్ ఎక్స్ కు ఫేరీఫరెన్సు సందు హైంకవ, విశోషియను సంఘముల ప్రతినిధులు ఒకసభ చేసి, కలకత్తానగరరక్షకసంఘమును ఏర్పాటుచేయుననియు, ఈసంఘముకుదు రాజభక్తిగల అన్నివర్గములవారిని జేర్చుకొనవచ్చుననియు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వమువారికి గతి

మహాత్ముని అభిప్రాయములు

(యుగయుగిందీయ)

నా చాందల్యము

ఒకవిలేఖకుడు నన్నీవిధముగ ప్రశ్నించుచున్నాడు:-
 “ఇదిదేశము జాలూలు (దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నొకతెగవారు) తమ స్వాతంత్ర్యము నపహరించిన ఆంగ్లేయులవై స్వాతంత్ర్య సంపాదన కొరకు తరుగబడినప్పుడు వారి నణచుటలూ మీరాంగ్లేయులకు సహాయమునర్పిరి. విదేశీయుల ప్రభుత్వమునుండి తప్పించుకొన బ్రయత్నించుట తరుగబాటులూ చేరునా? తేను దీ ఆర్కా రాజ ద్రోహియా! జార్జి వాషింగ్టను రాజద్రోహియా! డిటెలకా రాజద్రోహియా! జాలూలు దౌర్జన్యమునకు గడంగిన మీరన వచ్చును. ఆయితే, వారి ఆదర్శము చెడ్డదా లేక వారకు లుండించినదగ్గును చెడ్డదా? వారకులించిన మార్గము మంచిది కాకపోవచ్చును. గాని వారి యాదర్శము మంచిదే. ఈ సందేహమును మీరు పరిష్కరింపవలెను. తమ్ము నెదుర్కొనిన ప్రపంచమంతటితోడ ధీరవరులగు జర్మనులును ఆస్త్రియనులును యుద్ధ మొనర్పిరి. వారివైకి మీరీదేశములూ చాలప్రయత్నమును తయారుచేసిరి. ఏ రెండు దేశములకుగాని యుద్ధము లేటప్పించినపుడు ఏవత్తుములూనైనను జోకర్లము పుచ్చుకొనుటకు ముందు రెండుపక్షములవారు చెప్పిన నియమ విని తరువాత నేదోయొకపక్షమున జేరవలెను. గతమునా సంగ్రామసందర్భమున మీ రిట్టిపక్షములవాదమును వివరేను. నిష్కపటులనియు నిజము బలమువారనియు జేరొందని బ్రిటిషు వారు చెప్పినదిమాత్రమే మీరుదెలియును. మీరు ప్రభుత్వమునుండియు అహింసా, సత్యాగ్రహభంగములనే బోధించుచుండిరి. అట్టి సమయమున యుక్తాయుక్తము లెరుగని కార్యమునందు ఒక పక్షమున జేరుటకును అందువలన సామ్రాజ్యవైకల్యము నభివృద్ధి చేసికొన గోరుదున్న వారులకు సహాయము జేయుటకును మీరెందు లకు ప్రజల ప్రార్థనాహింపిరి. ఆంగ్ల అధికారకర్తమునందు నమ్మ కముగలదని మీరు చెప్పవచ్చును. తమవాదనములకెల్ల వ్యతిరేక ముగ మెలగు విదేశీయుల నెవరైన నమ్మగలరా? అందుముఖ్య ముగ మీరందొప్పుములు లట్లు నమ్మియుండురని లోచదు. ఈరెం డవ చిత్తులనుసమన్వయము మీరు పరిష్కరింపవలెను.

ఇంకొక విషయమును గూర్చి గూడ నడుగ దలచితిని. మీరు దౌర్జన్యరాహిత్యమును బోధించెదరు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల యందు మనము దౌర్జన్యరాహిత్యముగనే యుండవలెను. కాని మనకు స్వరాజ్యము వచ్చిన తరువాత నితరదేశములు మనదేశము వైకి దండెత్తిరచ్చి పునుగూడ మనము ఆయుధములను వీడియో యుండవలెనా? మనదేశపు సభకుల నెగుమతి జేయుట మానినతరు వాతగూడ స్త్రీకులను లైక్లను తంతివార్తలను బహిష్కరింప దలచితిరా?”

నాచాందల్యమును గురించిన నేరాజోపదేశము విశేష ముగ విశుచును, చదువుచును ఉండితి. ఆనేరాజోపదేశము నాకొ క్కనికి సంబంధించినదేగాన నాకొ ప్రత్యుత్తరమియ్యవలెను కాని ఈ విలేఖకుడు వేసివ్రాసిన అందఱును ఆవశ్యకములైనది గాన ప్రత్యుత్తరమియ్యవలెను. ఇది నాకు కొత్తవిగావు. కాని వీని కి ప్రతికాముఖమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చిట్లు నాకుజ్ఞాపకముచేయు.

* * *

సంగ్రామమున నెందులకు సహాయమునర్పితిని?

జాలూలు తరుగబాటునండి గాక యంతకుముందు మోయ రుయ్యధ్యమగూడ నే నింగ్లీషువారికి సహాయమునర్పితిని. గత మహాసంగ్రామమునకు భారతదేశమునందు వైసికులనే గాక 1914 సం॥కి లండనునందు వైద్యసహాయ పటాలమును గూడ జేర్చితిని. అందువలన నేను సాపమొనర్చినయెడల నాసాపములపరి విధి సంపూర్ణమయెను. సమయము వచ్చిపుడెల్ల నేనీప్రభుత్వ మునకు సహాయమునర్పితిని. ఆసమయములలో నే నాల్గసా మ్రాజ్య పౌరుడనని దలచితిని అట్టి పౌరునిధర్మమేమి? అహింస యందు సంపూర్ణ నమ్మకమున్న నాధర్మ మేమి? అను రెండు విషయములే నా కప్పుడు స్ఫురించెడివి.

నేను ఈ ప్రభుత్వములోని పౌరుడ నని దలచుట తప్పని నా కిప్పుడు తెలిసింది. కాని అన్యాయసమయములలోను దేశ మిన్నికత్వములను పొందుచున్నపు; స్వాతంత్ర్యమున కభివృద్ధి చెందుచుండెను నిష్కపటముగ దలచితిని. ప్రభావప్రియుండు ఈ ప్రభుత్వము సుల్తాన్లముగ చెడ్డదిగాదని యెంచితిని. ఆంగ్లే యాధికారులు ఎన్ని అపమములనును నిష్కపటముగ ప్రవర్తించుచుండెదనని యెంచితిని. ఈ యభిప్రాయములు మనమునంది

కొని ఆంగ్ల పౌరుడెట్లు ప్రవర్తించునో యట్లు ప్రవర్తించితిని. నేనప్పుడు స్వతంత్రముగ కార్యమునకు గడంగవలసినంత ప్రముఖు డనుగాను, వివేకవంతుడుగను నుండలేదు. న్యాయాధికారిఎట్లు నిష్పాక్షికముగ విచారింపవలెనో అట్లు మంత్రవర్తము వారునిశ్చయించిన దాని యెడల సత్యాన్వేషణదృష్టితో మెలగవలసిన యావశ్యకత నాకప్పుడు లేకపోయెను. జాలూలు తరుగబాటు సమ యమునను, బోయరు యుద్ధమునను, గతమహాసంగ్రామమునను మంత్రవర్తమువారు ద్వేషబుద్ధితో వర్తించుచున్నారని యెంచ లేదు. ఆంగ్లేయులు మానవసామాన్యమునకంటె అధము లని ఇది వరకునే నెంచలేదు. ఇకముందు గూడ నట్లు భావింపబోను. ఇతిరవాతులవలె వారుగూడ సద్భావముతోనుండగలరు గొప్ప కార్యము లొనర్చగలరు. చెడుకార్యములనుగూడ నొనర్చునరు ధులు. అవసరమైనపుడెల్ల సామ్రాజ్యపౌరుని భావముతో నేను ప్రభుత్వమునకు సహాయమునర్పితిని. స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు ప్రతివారును ఇట్టిభావముతో ప్రవర్తించవలెనని కోరుచున్నాను. స్వరాజ్యమునందు ప్రభుత్వము వారు చేసినతీర్మానము లలో నెల్ల ప్రతివ్యక్తియు న్యాయాన్యాయములను నిర్ణయించి తనయిష్టమునచ్చిట్లు ప్రవర్తించినయెడల నాకు జాల కత్వముగనుండును నేను జాతీయప్రతినిధుల తీర్మానముప్రకారము ప్రవర్తించెదను అట్టిజాతీయప్రతినిధులను మౌలికము సరియగు వారి ననుసరింతును ఇంకొకవిధముగా ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వ మొక్కదినమైనను సాధ్యముగాదు.

పరిస్థితులన్నియు నాకప్పుడు మారినవి. నాకంద్లు తెరువ బడినవి తలచుచుంటిని. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ పనికి మారినదని తలచుచుంటిని. దీనినంత మొందించుటకుగాని మార్పు లుగలిగించుటకుగాని ప్రత్యేకప్రభావములను మనసరము. ఈ ప్రభుత్వమునందు స్వాభివృద్ధి కనుచుగూర్చు మేమియులేదు. అనే కాంగ్లేయాధికారులు నిష్కపటభావములు గలిగియుండిరను నావశ్యకమువలన నాకుపయోగము గాన్నించుటలేదు. నావలెనే వారును భ్రాంతియందుండిరి నేను నమ్ముచుంటిని. అందుచే నీ సామ్రాజ్యము వాదయనియు నేనందొక పౌరుడ ననియు నను కొనిఅందువలన నుపొంగుచుండుటలేదు. అంతయుకాదు. నేను పంచమదశనియుసామ్రాజ్యమును తాకుటకు నాకర్హత లేదనియు వెలిసికొంటిని. పంచములు తమ్ము నమ్మకములుగ పరిగణించిన హిందువులములో మార్పు నొనర్చుటకును అవసరమైననాకన మొనర్చవలెననియు ప్రార్థించుట ఎట్లు న్యాయమో అట్లే నేనును ఈప్రభుత్వమును, మార్పుటకును లేకపోయినయెడల నాకన మొనర్చుటకును ప్రార్థించవలెను.

అహింసను గురించిన రెండవప్రశ్న గూడమైనది. నామ తమునందలి అహింసాసిద్ధాంత ప్రకారము నేను ప్రవేశించిన ప్రతికార్య ము నుండియు సంబంధము నదలికొన వలసి వచ్చుచున్నది. ఏదైన అన్యాయ కార్యము జరుగుచుండ జూచి ఏమియు జేయకుండనుండుటకు నా ఆర్మ యొప్పుకొనుటలేదు. నేను బలహీనుడను. జరుగుచున్న ప్రతియన్యాయమును నేను సరిజేయబాలను. నేను జూచుచున్న అన్యాయములతో నాకు సంబంధములేదని యనుకొనబాలను. నాయందున్న ఆర్మకత్తి లోకవైపునకు లాగుచున్నది. మాంస యుక్తమైన దేహము నేనొకవైపునకు లాగుచున్నది. ఈరెంటి కిని అతితముగ స్వతంత్రముగ నుండవచ్చును. కాని యట్టిసిద్ధి అలస్యముగను కష్టదశల గడచినతరువాతను వచ్చును.కర్మవోర్షు టకు తిరస్కరించుటవలన నాకట్టివిముక్తి లభింపదు. అప్పుడప్పు డు సరియగు కర్మ ల నొనర్చి నే నామిముక్తిని సంపాదింప వలెను. ఈరెండవశక్తులకును మధ్యనున్న పోరాటమువలనను నేనాను న నేకకష్టములపెట్టిన తనయంతకత్తి కి విముక్తికొందును.

* * *

మరియొకవిషయము

నేను సామాన్యపౌరుడను. నేను ఇతరులకంటె నెక్కువ తెలివిగలవాడనుగాను. నేను అహింసాసిద్ధాంతమును నమ్మెదను ఇతరు లందరును ఈసిద్ధాంతమును నమ్మురు. కాని ప్రభుత్వమునకు సహాయమునర్చుటకు నిరాకరించెదరు. కోపమువలనను ద్వేషము వలనను వారట్లు చేయుచుండిరి. వాటిలో నిదియొకటిగాను. వారిలో నేనొకడను గాన వారిని నిజమార్గమునందు బ్రేరేపలసిన విధి నాకుగలదు. అందుచే వారు చేయవలసినపనిని వారికి నివేదించితిని. అహింసాశూక్రము వారికి విశదపరచితిని. వారిప్రము ధచ్చినమార్గము నవలంబించుటకు వారినివశలీచేసితిని. అహింసా సిద్ధాంతము ననుసరించి నే నొనర్చిన పనులకు విచారింపను. స్వ రాజ్యము వచ్చినతరువాత గూడ, ఆయుధములను ధరించి దేశ మునకై పోరాడువారి నట్లు చేయవల దని చెప్పుటకు సందే హింపను.

ముందుమాట యేమి?

ఇకరెండవ ప్రశ్నకు వచ్చెదను. నే ననుకొనిన స్వరా జ్యమునందు ఆయుధములు ధరింప నవసర ము లేదు. ప్రస్తుత ప్రయత్నములవలన నే ననుకొనినట్టి స్వరాజ్యమే వచ్చునని నే ననుకొనుటలేదు. ప్రస్తుతప్రయత్నము వెంటనే యట్టిస్వరాజ్య ముపొందుట కుద్దేశంపబడలేదు. ఇది మొదటికారణము. అట్టిసిద్ధి నిపొందుటకు సరియైనమార్గమును దేశమునకు నిర్ణయించగల సామ ర్థ్యము నాకుగలదని నేననుకొనుటలేదు. నాకొకను మానవసిద్ధి ములదు రాగ క్రోధములును అపమములు పోలేదు. అందుచేనట్టి కార్యము నిర్వహింపబాలను. అందుకుకత్తిగూడలేదు. నేను నాలో పమల దాటుటకు ఆనవరతము ప్రయత్నించుచుంటిని. నా ఇంద్రి యముల వశపరచుకొనగల శక్తి నాకు గలిగినదని నమ్ముచుంటిని. నే నింకను పాపము లొనర్చుకుండు స్థితికి రాలేదు. అనగా నా యింద్రియములు నావై నధికార మింకను వహించుచున్నవి. ప్రతివ్యక్తియు పాపరహితముగ నుండగల మహాస్థితిని పొంద గలడు. ఆస్థితియందంత డెల్లప్పుడును భగవంతుని సాన్నిధ్య మున నుండును. మరేమియు నక్కడనుండదు. ఆస్థి తి ఇంకను చాలమారమున నున్నది. అందుచే దేశమునకు సంపూ ర్ణదౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంత మాచరణములోనికి బ్రేరేపింతు మార్గము ప్రస్తుతము జూపింపబాలను.

* * *

రైళ్లు, తంతివార్తలు.

ఇప్పుడు నేను చర్చించిన యంశము యెడల నీప్రశ్న చాలస్వల్పము. వీనిని నేను ఉపయోగింపకుండ నుండుటలేదు. వీనియపయోగముల నిరసంపదలసినదని ప్రాలన గోరుటలేదు. స్వరాజ్యమునందు గూడ నవి యపయోగింపబడునని దలచెను. కాని వీనిలో నే మనయభివృద్ధిగలదనియు, ఇవియే మనభౌతికాభి వృద్ధి కవసరము లనియు మాత్రము స్వరాజ్యమునందు ప్రజలెంచ రని దలచెదను. వీనిని చాలతక్కువగా నుపయోగింపవలెనని గోరెదను. భారతదేశములోని 750 వేల గ్రామములకును రైల్వెను తంతివార్తాలయములును నిర్మింప కోరగూడదు. మనను బాని సలుగా నుంచుటగాను ఈ ప్రభుత్వమువారి కెక్కువ అవునరముగాని స్వరాజ్యమువచ్చిన తరువాత. నవి అంత గా నవసరములేదని ప్రజలే తెలిసికొందురు. అభివృద్ధియనునది కుంటి స్త్రీనంటిది. అది గెంతుచు మాత్రమే నడవగలదు. దానిని తంతి మూలమునను రైలు మూలమునను నీవుబంపబాలవు.

క్రొత్తవకీలు:—ఈరోజున నూతనప్రధాన న్యాయాధిపులును, న్యాయమూర్తి అడ్డర్గుగారును మైలవరపు జానకి రామయ్యగారిని హైకోర్టు వకీలుగా జేర్చు కొనిరి.

శ్రీలక్ష్మ నియోజితాధికారమును ఇప్పించవలయు నను తీర్మానము బీహారు, బిరిస్సా రాష్ట్రముల కాసనసభలో ఓడి పోయినది.

—

మలబారుఖై దీల ఘోరము

(ప్రభుత్వప్రకటనము)

నవంబరు 23 వ తేదీని ప్రభుత్వమువా నీకింది ప్రకటన మును గావించితి:—

ఇంకను ప్రభుత్వమువారికి తో నినసంగతులబట్టి చూడ, మామిళాఖయిలను మామూలుగా యివరలో నిట్టి యవంత రము లేమియును రాకుండ ఖయిలను దీసికొని పోవుసామాను బండిలో తీసికొని పోబడిరి. వారి చావువిషయమై విచారణలో నున్నది. ఊపిరాడక చచ్చిరని మొదలూహించినదానికి కొన్ని కారణములచే అసమానము గల్గుచున్నది. ఆ ఖయిలలు చచ్చు టకు కారణమేమో పూర్తిగ గనుగొనుటకు ప్రభుత్వమువారు సర్జను జవరలుగారి అక్కడకు వెళ్లవలసిగిగా నాజ్ఞాపించిరి.

నార్తాలు:—అనంతపురం, పుయ్యూరు, అద్దంకి, గామ ములలో 17 తేదీని హర్తాలు గావించబడెను.

—

శ్రీ మెలవరం బాలభారతినమాజి

మువారు బెజవాడనందు 26-11-21 తేదీన

శ్రీనివారమునాడు గాత్ర

సా వి త్రి నాటక ము

ప్ర ద స్థిం తు రు.

రేల్లువివరం:— పురుషులకు రూ 2, 1-8-0, 0-8-0, (-4-0.

స్త్రీలకు రూ 0-8-0, 0-4-0.

కె. పట్టాభి రామయ్య, మేనేజరు.

విదేశ వార్తలు

—:—
విదేశ సమస్య
బెల్జియం లో నల్లరులు

బెల్జియం లో తిరిగి వారముగోజులకింద నల్లరులు ప్రారంభమయ్యెను. సీసాలతో కొట్టుకొనుచుండిరి. తుపాకుల ప్రేల్పుబడుచుండెను. వైద్యములు వచ్చి తుపాకులు కాల్చిరి. ఎవ్వరును మృతినొందలేదు. పోలీసువారు మెషీను ఫిరంగుల నుపయోగించిరి. 50 జేబ్బుకెయిగుగారు లాయడు జాగ్జిగారితో గుంభాపించెదరను వార్త వచ్చుటవలన విరివిగా సందీరణవారముల ప్రభవవలన గలిగిన అదుర్దా కొంచె మాగెను. సందీ కుదురవలెనని అట్టినరు, సికాఫీసులు ఇద్దరును కొంత త్యాగము జూపవలయును. 21 వ తేదీని తిరిగి అల్లరులు ప్రారంభమయ్యెను. చాల మందికి చెబ్బులు తగిలెను. ఒకరు మరణించిరి. రివాల్యరులు వారిని కొట్టుకొనుచువలన నొకరు మరణించిరి. పదిమందికి చెబ్బులు తగిలెను.

—:—
హూనియనిట్టులు

అట్టినరువారి యభిప్రాయములను బలపరుచుటకై గాను అందఱులనిశ్చయమునందు సేవనతో కాన్సిట్ట్యుషన్ సంఘమువారికొక సభ నేర్పబడుచేసిరి. ఆఫీసులు ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యత వహించెను. ప్రభుత్వము కూసిదారుల (సికాఫీసులు)తో రాయబారములకు గడంగినందులకు తమయనమ్మతిని తెలుపుచు తీర్మాన మొనర్చుచుండెను.

జైనరులు పెస్కాటుడిసి యను యూనియనిట్టు సభ్యుడు, అట్టినరు నాయలు ఇప్పుడో లేక ముందో ఈయనాయమును సరిజేయుటకు ప్రయత్నింపవలసివచ్చుననియు, అందుచే నిప్పుచే అందులకు ప్రయత్నించి కూసిదార్లగు సికాఫీసులను వారిమంత్రులగు బోల్షివిక్కులను సరళమునకు బంబవలెనని యుపన్యసించిరి.

—:—
మేరీ యువరాణి.

జార్జి చక్రవర్తిగారి కుమార్తెయగు మేరీయవరాణిని ఎ ర్ల హెర్ ఫుడ్డుగారి కుమారుడగు వైకాంటు లాస్లెస్గారి వివాహము జేయుటకు నిశ్చయింపబడినది.

—:—
ఆయుధనియమసభ

అత్యంత ప్రాచ్యుత సమస్యలు

హ్యూగారు గతవారమునందు జరిగిన ఆయుధనియమ సభాచర్యను గూనియాడిరి. అత్యంత ప్రాచ్యుత సమస్యలు గూడ కొంతవరకు చర్చింపబడినవి. తరువాత సభవారు భూవైద్యనియమమునుగూర్చి చర్చకు గడంగిరి.

—:—
బ్రియండుగారు

బ్రియండుగారు ప్రాన్సులోపున నిట్లు మాట్లాడిరి:— ప్రాన్సు దేశము కాంతివారావణమున కత్యాకురతతో నెదురు జూచుచున్నది. జర్మనీవంటి శత్రుదేశము ఎదుట నుండగా ప్రాన్సు దేశము వైద్యముల తొలగించివేయ జాలదు. జర్మను ఛాన్సలరుగారగు డాక్టరు వర్తగారు నిష్క్రమణముగ కాంతి శౌరకు ప్రయత్నించుచుండిరి. జర్మను ప్రజలు గూడ కాంతి శౌరకే ప్రయత్నించుచుండిరి. కాంటు ల్యూడెవిరాఫ్ గారి నై న్యాభివృద్ధిపక్షమువారు తమ బోధలను మానంతరకును మేము చాల జాగ్రూకతతో నుండవలెను. జర్మనులు కొద్దివారములలో అరువది, చెబ్బుదిలక్షల వైద్యమును ప్రాసజేయ గలరు. ఆయుధనియమములతో తృప్తులమై యుండరాదు. కాంతిని నెలకొల్పవలెను. జర్మను తిదివరకు నెలకొలుచుచున్న యుద్ధముగా నొకప్పుడైన సంగతి జ్ఞాపకముంచు కొనవలెను. యూరప్తునందు స్థాయి లేదు. రష్య దేశము పోలెండు నెదుర్కొన జూచుచున్నది. వైనిక కాలమున (ఫ్రెంచి వారు సగమువరకు తగ్గించుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. ఈ విధానము వైద్యమును సగమువరకు తగ్గించుటతో సమానము.

—:—
బాల్బరుగారు.

ఆంగ్ల దేశపక్షమున బాల్బరుగారిట్లు చెప్పిరి:— బ్రియండు గారి యాపవాదమువలన ప్రాన్సు దేశము కాంతిశౌర క పై దురు జూచుచున్నదో తెల్లమైనది. ఇందులకు ప్రతివారును సానుభూతి జూపవలెను. భూవైద్యమును వెంటనే తగ్గించు విధానమును ఆయుధ వ్యాసము నూచించుటలేదు. ప్రాన్సువారి కేది యాపావరముగ గాన్పించుచున్నదో దానిని తోడనే ఆంగ్ల దేశ మంతివరకును పోరాడెను. ఈఅపాయమునం దాంగ్ల దేశమున కింకను నష్టము గలదు. ప్రాన్సు లాంటిరిగ వదలి పెట్టగూడదు. ప్రపంచకాంతిశౌరకైనను ఆస్త్రి యా జర్మనులు ప్రాన్సు నాక్రమింపదలచినయెడల ప్రాన్సునకు సహాయ మొనర్చు వలెను.

—:—
అడ్మిరల్ కాటోగారు

జపాను ప్రతినిధియగు అడ్మిరల్ కాటోగారు జపానుదేశమున స్వరక్షణ కవచమైన వైద్యముకంటె నెక్కువలేదని చెప్పిరి.

—:—
సీనియరు స్టాంజరుగారు

ఇటలీ ప్రతినిధి యగు సీనియరు స్టాంజరుగారు ఇటలీ వారికి రెండుదిలక్షల వైద్యము కావలెననియు ప్రభుత్వమువారు దానినిగూడ దగ్గించుచుండి రనియు నుడివిరి.

—:—
హ్యూగారు

సంయుక్త రాష్ట్రమువారు ప్రాన్సులోని సరిగ గ్రహించి రనియు, న్యాయమును, స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుకొనువారలు ఒంటరిగా వదలివేయబడననియు హ్యూగారు నుడివిరి. భూవైద్యనియమసమస్య విడు పెద్దరాజ్యములవారి సభకు వదలివేయ బడెను.

—:—
ఆంగ్ల వైద్యమును తగ్గించుట

వాషింగ్టనుసభలో భూవైద్యమును తగ్గించుట విషయములో బ్రిటిషువారిట్లు చెలిపిరి. 1921-22 సంవత్సరమున ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున 4150 0 వైనికు లుండిరి. అందు ఆంగ్ల దేశపు వైద్యము 201000 వుండియు, అధినివేత, స్వదేశ సంస్థానములలో 84000 వైద్యమును భారత దేశమునందు ఆంగ్ల వైద్యము 75000 లును, 55000 యుద్ధమునందు తుతగాత్రులును, తిరిగి పంపివేయ నుద్దేశింపబడినవారలును గలరు.

—:—
ఫ్రెంచివారియభిప్రాయము

ఫ్రెంచియధికారి మెర్తి గాస్టానుబర్దనం దుభవ్యనించుచు ఆయుధనియమమునకును వా రంగీకరించెదరని నుడివెను. జర్మనీ వారు పూర్వముగ వైద్యమును తొలగించివేయవలెను. జర్మనీవారు సంధివరకులను సరిగ నమలులో పెట్టుచుండుట లేదను వార్త వచ్చుచున్నట్లు నుడివిరి.

—:—
వై నావాయమై చర్చ

వై నావారి స్వాతంత్ర్యక్షణకొరకు ఆదేశమునకుగల ఇబ్బం దులను దొలగించుటకును బెర్లియమువారు సానుభూతితో నుండి రని బేరక్ డిస్కార్టియరుగారు నుడివిరి. అందరకును ఆదేశము ములో సమానముగా న్యాయము గలుగ జేయునీతికి వచ్చినయెడల ప్రస్తుత మాదేశముగానివివిధ దేశములవారు తమతమప్రత్యేక హక్కులను వదలుకొనవలెననికూడ నుడివిరి.

—:—
బాల్బరుగారు

వై నాదేశము తనవ్యవహారములను దానే పరిష్కరించుటకు వదలివేయవలె ననియు నుడివిరి.

ఇటలీపక్షమున రుస్కాంజరుగారు వై నాయొక్క స్వా తంత్ర్య రక్షణ కొరకు ను, దేశముయొక్క ఆభివృద్ధి కొరకును అవసరములగు ప్రయత్నము లొనర్చుకొననీయ వలెను. వై నాతోడివ్యాపారములోని దేశముల వారికిని సమాన హక్కు లుండవలె ననియు తెప్పిరి.

ప్రాన్సువారు వై నావారు కోరినవానికి సమ్మతించెదరు. వై నావారి సమస్యలను విభులముగ చర్చింపవలెనని నూచించిరి.

పోర్చుగీసువారిండు దేశముల ప్రతినిధులుగూడ నట్టిభావములనే చెల్పిరి.

—:—
సభ 21 వ తేదీని తిరిగి సమావేశమయ్యెను.

—:—
వై నావారి యాదేశములు.

అత్యంత ప్రాచ్యుత సమస్య విచారణ సంఘమువారు వై నావారి స్వదేశ పరిపాలనా హక్కులకు అనుకూలముగ తీర్మానించిరి. నెనెటరు నూటుగారిచే నుపపాదించబడిన యా తీర్మానమువై మిగిలిన యెనిమిది దేశములవారును సంతకముల వ్రాసెప్పిరి.

—:—
స్పెయిన్ - మొరాకో.

స్పెయినువారి వైద్యములు మొరాకోలోని రజమేడు అను స్థానమును ముట్టడించి వశపరుచుకొనినది.

—:—
భారతదేశములోని ఆంగ్లేయులు

జాతిభేదములు

భారతదేశమునం దాంగ్లవిద్యార్థుల కొకవిశ్వవిద్యాలయము వసతిగృహము నిర్మింపవలెననియు నందుకు ధనము గావలెననియు నొకవిజ్ఞప్తిని వెల్లుమిల్లునవద్ద తూర్పుయిండియా సంఘముయెదుట జదివెను. తరువాత వారిట్లు నుడివిరి:— భారతదేశమునందు నిద్రనభ్యసించుట నీచమని ఇంగ్లను కొండరు తలచుచున్నారు ఆంగ్ల దేశమునందును, భారతదేశమునందును విద్యావంతులలో పరస్పరసంభావములు పెంపొందినగాని భారతదేశమునందలి విద్యార్థుల భారత యపాయములతో కూడి యుండును. ప్రస్తుతము భారతదేశమునందున్న యవ రాజుగారు తమ సానుభూతిని వ్యక్తపరుచుచు నిట్టిబాలుకులకు ఆంగ్లదేశము వారిని మరచిపోలేదని తెలియజేయుచుచుగాక. భారతీయులకును ఆంగ్లేయులకును పరస్పర సమావేశముల సభి

వృద్ధిబరచి ఈ జాతిద్వేషమును తొలగింప ప్రయత్నింప వలెను. ఈపనిని భారత విశ్వ విద్యాలయముల యందున్న అందరు గ్రాహ్యులై టైక్కువగ కొనసాగింపగలరు.

అసభకు అభ్యుత్థులుగానున్న మెప్పుప్రభువిట్లుచెప్పెను: భారతదేశమునం దున్న వారియెడల నాంగ్ల దేశమునకు చాలాభ్యుతగలదు. ఈజాతిద్వేషములు రాజకీయపరిస్థితుల విషయముగ నొనర్చెను. ఇట్టిద్వేషము సంపూర్ణముగ తొలగిపోవు కాలము రావచ్చును. కాని ఈఆంగ్లవిద్యార్థులకు ఈప్రత్యేక వ్యయమును భారతదేశములోని రైతులపై బడవేయగూడదు.

—:—
ఆంగ్ల జపానుసంధి

టైముపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ప్రస్తుత ఆంగ్ల జపాను సంధిని రద్దుజేయుటవలన అత్యంత ప్రాచ్యుతములను గురించి అందరును ఎక్కువ నద్భావముతో మెలగుటకు వీలగును. దీనివీధినే ఆయుధనియమసభ ముఖ్యముగ వాధారపడి యున్నది. సామ్రాజ్యమునందు చాలమంది సంధియుండుటంత యొక్కము గాదని దలచుచుండిరి. కారణములు చాల గులభ గ్రాహ్యములు. ఈసంధివలన వై నావారి స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటయే జపానువారి యాదేశ మొనయెడల నాకాగ్యమీ సంధి లేకుండునో జేయవచ్చును. సంయుక్త రాష్ట్రములవారికి సంబంధమున ప్రత్యేకములను జపానువారి రాకమించుకొనుట వైన సంధినివచ్చు కొనినయెడల, ఆంగ్లేయులు జపానువారికి వ్యతిరేకముగ నుండకుండ నుండలేరు. అందుచే నీసంధి యవసరము.

—:—
త్రి త తు స ం ధి

హ్యూగారును, బాల్బరుగారును, కాటోగారును సమావేశమైరి. ఆంగ్ల జపాను ఆమెరికాలవారికి నిర్ణయింపబడిన పెద్ద నాకలసంఖ్యకు ఆంగ్లేయులు ఆమోదిించిరి.

మావలాల విశ్వాము

కల్లె కోట నవంబరు 23:—

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

21 వ తేదీని మంజేరి ఏదనవర్తమాండి పండికారు వండుయ రస్తావైపు వెల్లెన సైనికులకు శత్రువు లేవట్లును గాన రాలేదు. 98 వ పటాలము మన్నాచుటకు తూర్పువైపు వెల్లి తిరిగినచ్చుమండగా వారికి తుపాకి చెబ్బులు తగిలెను. అంతట వారు శత్రువులను కాల్చిరి. 9 మంది మావలాల నేల గూతిరి. ఒకతుపాకి, మూడుఖడ్గములు సైనికులకు దొరకెను. తమరాజురి పటాలము 16 మంది శత్రుసైనికులను పట్టెను.

64 మరణములను గురించి విచారణ

పోదనూరు, నవంబరు 24:— నాగపట్టణమందలి రయలు ఇంజన్ల నూపరింపెండెంటు క్రేటునుగారు, తిరుచినాపల్లి బ్రా ఫ్లిక్ మ్యానేజరు ఏకర్నగారును, రయిల్వేఫౌవన వైద్యాధి కారియ రయలులో విషవాయువును బీల్చుటవలన దిగ్భరణము చెందిన మాపిలాల విషయమైరయలు. ప్రభుత్వమువారి తరఫున విచారణ సలుపుటకు నేటికిన మిచ్చటికి వచ్చిరి.

వంగ దేశపు శాసనసభ.

కలకత్తా, నవంబరు 23:— సమైక్య కాలములో సమైక్య కట్టిన కార్మికులు పనులలో జేరరాదని దౌర్జన్యరాహిత్యముగ ఇతరులకు బోధించవచ్చునని కాననమును గావించవలసినదని ఈదిన ము సమావేశమైన కాననసభలో కార్మికుసభ్యుడు కె. చౌదరిగా రుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానమువీధి దీర్ఘముగ చర్చ జరిగెను. విరోధియనులు, భారతీయు లనేకులు ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వపక్షమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, శా. కె.రెగారిట్లు చెప్పిరి. ఆంగ్లదేశములో 1875-వ చట్టముగలదు గాని భారతచట్టముల కంటె ఆచట్టముకంటెతరమైంది. ఈసమస్యనుగురించి భారతప్రభుత్వమువారును, వంగప్రభుత్వమువారును ఆలోచించుచు న్నారు. భారతప్రభుత్వమువారిలేఖ అందరికిని బంపబడినది. ఏమిచర్చ తీసికొనవలసినది, దీనినిగురించి శిక్షాస్పృహని మార్చు చుంపినది తీర్మానింపబడలేదు.

—:—
తీర్మాన మింతట ఉపసంహరింపబడెను.

—:—
మైలాపూరు సంగీతసభ:

ఈసభ యాజమాన్యమున మైలాపూరు కపాశేశ్వరస్వామి గుడిసెద్దను గోపాల నాయగరు వాణియసంగంనూర్లు హేలులో 26 వ తేదీ తని వారం సాయంత్రము 5 గంటలకు కుంభకోణవాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ పంచాపకేశశాస్త్రియరుగారు విభీషణ భరణాగతి హరికథాకాలక్షేపమును జేసెదరు.

వృత్తాంత లేఖలు

నంద్యాల

మహానంది చాపలగుంటల మానుకొనుట

నవంబరు 22:— కల్లుమలకలమున నంద్యాలకు 9 మైళ్ల దూరమున ప్రసిద్ధమై మహానంది త్రేతము అందలిరమణీయమైన తటాకము పురాణప్రసిద్ధమైనది. అటాకమునకు సతిదూరంబున గవర్నమెంటువారు చాపలగుంటల నేర్పాటుచేయవలెనని సమకట్టియుండిరి. ఆయంద్యమును తెలిసికొనిన నంద్యాలపుర ముప్రసిద్ధనాయకులయిన బ్రహ్మకీ తైగవజ్ఞశ్రీశ్రీ మహానందయ్య గారు గ్రామగ్రామమునకు పోయి అంతలిపారులకు రాబోవు కష్టములను తెలిపి హిందూ మతావలంబులచే గొప్ప మహాజర్లను తెయారచేయించి గవర్నమెంటు వారికి పంపియుండిరి. కానకనభలో గౌరవనీయులగు కర్నూలు సెంట్రల్ జైలులోనుండి యుండిరి. అందుపై ప్రజాసమితి ననుసరించి సెంట్రల్ జైలు గౌ. మంత్రి రా.బి.కె.సి. రెడ్డి నాయకులగు మహానంది త్రేతమునకు విచ్చేసి యాత్రికులకు మహానందిపరిసరమున నుడువగ్రామవాస్తవ్యులను విచారించి యుండిరి. చాపలగుంటల గారు వారిప్రతినిధిగూడా పంపి యుండిరి. ఉభయపక్షములవారిని విచారించి గవర్నమెంటు వారు యానెల 16-11-21 తేదీన 2183 వృత్తవ్యవస్థకు ఆపని త్రేత్రమున చాపలగుంటల నెలకొల్పి ఉద్యమమును ఆపివేసి తీరవలెనని వృత్తవ్యవస్థ సాదరుచేయించిరి.

నూజివిడు.

మా గ్రామములో నివసించు రెండు కల్లుదుకాణములు కలవు. ఇప్పుడు మా ఊరికిండా కల్లుదుకాణములు వచ్చిపని మాప్రవారకులు ప్రతిదినము కల్లుపాకలవద్ద కావలికాయను త్రాగుదు మాన్యుచుండిరి. దుకాణదార్లు కుండలను పది పన్నెండు మకాములలో పెట్టుకొని కల్లు అమ్ముచున్నారు. సాల్ప వారును, పోలీసువారును చచ్చివీసికొనుట లేదు.

ఈపురమునందు వాదాపు వారంకోజులనుండి కల్లుదు కాణములవద్ద పికెటింగు మొదలైతి ఆచరప్రదముగానే జరుపబడు చుండెను. ఈనెల 18 వ తేదీన మ-రా-శ్రీ వల్లూరి రామారావు గారు కల్లుదుకాణావద్దనుండగా కల్లుఅమ్మునారెడు వీరిని నానుగుద్దులువేసి గుడిసెలలోనికి లాగుకొనిపోయి కుండల మీద పడత్రోసెను. వీరు వాటివిడిచినుండి దుమికి అవతలకు పోయిరి. అంతట నాదుకాణపుకాపరి కుండల పగులగొట్టుకొని నీవేపులకొట్టితి వని వారిని ఒక ప్రభుమునకు కట్టివేసి, పోలీసు వారికి తెలియబెట్టెను. వారు మచ్చుట ఆలస్యముకాగా యారేడే రామారావుగారిని స్టేషనునందు నిప్పుజెప్పెను. సాయంత్రం 4 గంటలకు వీరు విడుదల చేయబడిరి.

తర్వాత యీ నాలుగుకోజుల నుండి కల్లు అమ్ము కపోవుటచే యింటింటికీ గూడెగూడెమునకు తీసికొనిపోయి అమ్ముచున్నారు. పంచమసోదరులు మాత్రం మాత్రపుకు తీసికొనిరావలసి నొక్కవక్కాణించిరి. ఇట్లు అమ్ముట గవర్నమెంటు చట్టమునకు వ్యతిరేక్తగుణతో కాదో పాతకమహాకయతే ఆలోచింపవలయును. వారికానముల వారే ఉల్లంఘించుచుండ మనపేలకూడదు?

మానుమానుముల కిత్త ననుభవించిన కంటేటి రామశోగ య్యగారు 19-వ తేదీ రాత్రి పురప్రవేశంబైరి. మేళతాళములతో వారిని ఊరేగించి గ్రహప్రవేశము చేసిరి.

గుడివాడ

ఈ నెల 17 తారీఖు పురయము వర్తకులందరును యెవరి యుద్దోషనయు లేకనే తమంతటతాము తమ పనులను కట్టి వెట్టిరి. చిల్లరదుకాణములు, బట్టలకొట్టు హారల అంగళ్లు, పళ్ల దుకాణములు మూసివేసిరి. ఆరోజు గురువార మగుటచే జరుగ వలసిన సంత మానివేసిరి. సంత లిశేరస్థలములనుండి వచ్చిన వారున్న ఆప్రదేశము త్రొక్కివైరి. నాటిదినము పురమంతయు విచారకరముగా నుండెను. హిందీపాతకాల విద్యార్థులును పు స్తుత విద్యాలయపురద్యార్థులును భజనలతో, పూరేగుచుండిరి. సాయంత్రము 5 ఘంటలకు గాంధీ చావులో గోనుగుంట సుబ్ర హ్మణ్యగుప్తగారు స్వరాజ్యతత్వమునుగూర్చి విప్రులముగా రెండు ఘంటలకాల ముపవస్థించెను. రామచంద్రరావుగారు డిల్లీ సభ లో జరిగిన తీరుమానమునుగూర్చియు గాంధీమహాత్ము డెటుల కానోల్లంఘన ములులలో పెట్టుకో వారి తత్వమునుగూర్చియు

నుపవస్థించుచు ప్రస్తుతము మంచినీళ్ల చెరువు రేవులో వేసిన కల్లుపాకను తీయువరకు పురజనులు దౌర్జన్యరహిత నిరాకరణ తత్వమును గుర్తెరిగి పనిచేసి పురమునకుగల కళంకము బాత్రుకొ న్నుచో యీ పురజనులు కానోల్లంఘనము చేసినదానికన్న మిన్నయగు పనిచేసినవారగుదురని పలుమారు హెచ్చరించిరి. పత్రికలు చదువుట వినుటచే కురలదుకాణదారులకు బండ్ల వాండ్రు పాకీవాండ్రుకు కలిగినంత ప్రబోధము విద్యానంతల మని విద్రవీగు వారలకు కలుగక నిదానస్థయం దుండుట మి గుల కోరనీయము. బహిరంగముగ జరిగిననభను సుమారు 4000 ల కను లలంకరించిరి. పీడిరు తవ్వడను రాలేదు.

పార్వతీపురము

నవంబరు:—పార్వతీపురములో కె. ప్రో.కో.కె 144ను నిం తకాలమునకు ప్రయోగించినారు. ఈనెల 17 తేదీన భవళ అప్పల నరసింహమును నొక అసహాయవాది బొబ్బిలితాలూకా తెర్లాం గ్రామమునకు వెల్లియొకయుపన్యాసమిచ్చెను. ఆయంపన్యాసము లో ప్రభుత్వోన్యాసగులవిషయమై కొన్నిమాటల నుడివిందున, నామాటలలో కొన్ని కఠినముగానున్నవని యానా డక్కడకు వెల్లిన బొబ్బిలితాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారు, పోలీసుస్కూలుయి న్నువెత్తుగారు పార్వతీపురం డివిజనుల మేజిస్ట్రేటువారికి తెలి పినందున యానెల 12 తేదీన సదరు అప్పలనరసింహమును తమ కోర్టుకు యధావిధిగారావించి యతనివైకె 144 ను నేల ప్రయో గించుకూడదో యని యతని నడుగుగా నారెడు దౌర్జన్యరాహి త్యమైనయుపన్యాసము నేనిచ్చితినియు, అందులోతానువాడిన కొన్ని పదములయల్లిప్రాయమును బాగుగా గుర్తించజాల; ఆపా ర్థము చేసికొనిననియు, అందువిషయమై పోలీసువారంపించిన పోర్టుఅంతములు క్రమముగాను పూర్తిగాను వ్రాయబడి యుం డలేదనియు వాజ్యూలమును దాఖలు చేసెను; ఇంతిక్కిభో గట్టాలేకపోయినను యిచ్చట డివిజనుల మేజిస్ట్రేటుగారు మ రాశ్రీ వల్లమాని సీతారామయ్య పంతుగారు, వైఅసహాయవాది అట్టియంపన్యాసములను తమ డివిజనులో నియ్యకూడదని కె 144 ను క్రింద నొక శ్రీముఖమును నారెనివైకె 18-12-21 దీని బారీచే యింపించినారు.

యిప్పటికి యీ జిల్లాలో యితరత్ర యీ శెక్కును ప్రయోగింపబడినటుల కానరాదు. గాని యీ డివిజనులో కొద్దికోజులకు పూర్వమే, బొబ్బిలిగ్రామములో యిద్దరు, తెర్లాం గ్రామంలో నలుగురు మొత్తం ఆర్ధరు పయిని యీ శెక్కును ప్రయోగింపబడినందున, యిట్లు సన్మానించబడిన వారలలో ఈ అప్పల నరసింహముగారు యేడవవారు. ఇందువల్ల ఈ జిల్లా కంటికికి యీ 144 శెక్కును ప్రయోగించుటలో యీ డివిజను, స్వగ్రాహము నలంకరించుచున్నదని చెప్పబడుట సంది యములేదు. యింక నెంద రీశెక్కును క్రింద గౌరవించబడుదురో తెలియదు.

17-11-21 తేదీన ఈ గ్రామములోని వర్తకులు చాల మంది తమ తమ దుకాణములను స్వేచ్ఛగా మూసివేసినారు. అనాడు సంతకోజు ఆయిన ఆట్టుచేసినందుకు సంతోషము. బండ్లుకైరాలు విస్తారముగా నడువలేదు. చాలమంది తమ తమ వ్యాపారములను మానుకొని దేవతాప్రార్థనల సలిపిరి. కాని న్యాయవాదులు మాత్రము యధావిధిగా కోర్టులకు వెల్లిరి. అచ్చటచ్చట బడిపిల్లలు కూడా తమ బడులకు ఆరోజున వెళ్లేదు. ఆ సాయంకాలము మ. రా. శ్రీ. కొటికలపూడి లక్ష్మీనరసింహం గారి అధిపత్యక్రింద నొక బహిరంగనభకూడా జరిగినది. దేశముతోపాటు శ్రీ యువరాజుగారి రాక సందర్భ మున జేయవలసినదిగా నిర్ణయింపబడిన హారతాళము వగైరాలు యట్టి అనందోత్సములు లేకుండా యీ గ్రామంలో కూడా సవ్యంగా జరిగినది. (ఒక విలేధీనినండి)

జగన్నాథదేవాలయము:—గవర్నమెంటువారివలనజగన్నా థ దేవాలయమునకు నేను మేనేజరుగా నియమింపబడితిని. దే వాలయమునుగురించి శాస్త్రములు వ్రాయవారు సామ్యు పం పువారు ఈకిందిచిరునామాకు పంపవలెను. సామ్యుకుసరియై న రసీదు పంపబడును. దేవాలయమునకు మరమ్మతులు జరుగు ఘన్నవి. దీనికి అనేక లక్షలరూపాయలు వ్యయము కాగలదు. రాయబహదూరునభి చందుమేనేజరు జగన్నాథస్వామి దేవాల యము- పూరి

అసహాయోద్యమము ననుసరించి నూజివిడుతాలూకా కణ సానపల్లి గ్రామప్రయోగ్ అగ్గిసరు మద్దలి గుర్రాజు గారు తమపనికి రాజీనామా నిచ్చినటుల నొకరు వ్రాయుచున్నారు.

జూబు

నేతపరిశ్రమపాతకాల అంగలూరు

అఖిలభారతీయ జాతీయోపసంఘమువారిసగిన సహాయముతో నేతపరిశ్రమ పాతకాలను స్థాపించి ఆంధ్రదేశములో ని భిన్నభిన్నభాగములనుండి వచ్చువిద్యార్థులకు నేతపరిశ్రమను నేర్పనిశ్చయించితిమి.వివిధరకములగు నేతపరికరములు వగ్గములు సంపాదించి భిన్నభిన్న రకములగు తలు నేర్పబడును. త్వరలో రంగులఅద్దకముకూడ ప్రారంభింపబడును జాతీయపరిశ్రమాల యము వారిచేతిలో ఇప్పుడు 40 వగ్గములుకలవు. అవగ్గము లలో విద్యార్థులకు మంచియూపాధ్యాయుల దార్వాబోధ కావించు పబడును. భోజనమునకు నివాసమునకు సుమారు 15-0-0 లవ్య యుచును. ప్రస్తుతము 80 మంది విద్యార్థులకుమాత్రమే వసతిక ల్పింపబడును. ఇదివరకే కొన్నిదరఖాస్తులు వచ్చియుండుటచే త్వరలో విద్యార్థులు దరఖాస్తులు పంపగలరుచున్నాము. ఫలిత్రమాలయములో హిందీపాతకాల యుండుటచే విద్యార్థులు హిందీకూడ నేర్చుకొనవచ్చును. దరఖాస్తులు డిసెంబరునెల 5-వ తేదీలోగా మాకు చేరవలయును. పాతకాల డిసెంబరునెల 10-వ తేదీన ప్రారంభమగును. భోజనవసతులు కావలసినవారు ముందు గ తెలుపవలయును.

దు. రా. చం. చౌదరి ఆ||రామశాస్త్రి||లు, జాతీయ పరిశ్రమాలయ కార్యదర్శులు అంగలూరు కృష్ణాజిల్లా.

సత్యాగ్రహము.

స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు సహాయనిరాకరణమే గాక కొంత సత్యాగ్రహము కూడ ఉండవలయునని గాంధీగారు ఘూర్ణదేశములోని యొకతాలూకాలో ముందుగా దానిని ప్రవేశ పెట్టరలెనని తలంచిరి. ఈ నెల 17 వ తారీఖున బొంబాయిలో తాను దౌర్జన్యము వలదని యెంతో వాదించినను, కొందరు దుండ గములు చెయుటచేత జనసామాన్యులు, సత్యాగ్రహ ప్రతా వలంబనకు తగదని ఆయన సంకోచించుచున్నాడు. పట్టణ వాసులలో ఒండొరులకు పరిచయము ప్రేమ అయికమత్వము కుదురుట కష్టము-వీరందరు అనేకగ్రామములనుండి పట్టణము లలో పొట్టపోసికొనుటకు వచ్చెదరు. వీరందరు ఒక్కమాట మీద యుండుట కష్టము కాని గ్రామములలో కట్టడి యెక్కువ సులభముగ స్థాపించ వచ్చును. వీరు ఒక అరడజన్ పెద్దల చేతులలో నుండురు. ఈ పెద్దచే గ్రామమునకు కీర్త్య పకీర్తు లను తెచ్చెదరు. వీరే కోర్టుకు పోర్టీలను వెంటపెట్టుకొని వచ్చి అబద్ధపు సాక్ష్యముల నిచ్చుచు జూద మాడించుచున్నారు. వీరిలో కొందరు సన్మార్గులు లేకపోలేదు. కాని వీరు గ్రామము లోని దుర్మార్గులకుట్రలను త్రోసిపుచ్చుటకు కోర్టులకు రావలసి వచ్చుచున్నది.

కాబట్టి యీ పెద్దలు తమగ్రామముల జగడములను గ్రామ పంచాయతీలగుండా పరిష్కరించుకొమ్మని బలవంతపెట్టిన యెడల గ్రామకట్టని క్రమక్రమముగా యేగ్గుడును ఒక్కతాలూ కాలోనున్న అన్నిగ్రామముల నుండియు కోర్టులకు ఒక్కమనిషి యొనను వెళ్లనవసరము లేకపోయిన తక్షణము ఆ గ్రామములకే గాక దేశమున కంతకు స్వరాజ్యము అప్పుడే రాగలదు. పట్టణము లలో జీవనోపాధికొర్నును వచ్చిఉద్యోగస్థులు ఉపాధ్యాయు లు పీడ్లర్లు వర్తకులు మొదలగువారిగుండా స్వరాజ్య మెన్న టికిని రాబోదు పట్టణానిలో నున్న వారందరికి భూమియో జీవనోపాధియగుటచే దానిని వదలకనే సత్యాగ్రహ ప్రత మును జయప్రదముగ ఆచరణలో పెట్టికలుగుదురు. వీరు స్వతేజ వస్త్రధారణము మద్యపాననిషేధము మామూలుకోర్టుల బహి స్కరము యీ మాడింటివిషయమై గట్టిపట్టుపట్టవలయును. ఇంతకంటె స్వరాజ్యమునకు దగ్గరమార్గములేదు.

వల్లూరి సూర్యనారాయణ రావు.

36 వ దేశీయ మహాసభ

ప్రదర్శనము

1. ప్రదర్శనము 24 వ డిసెంబరు మొదలు 10 వ జనవరి లేదవరకు తెరవబడియుండును.
 2. స్వదేశీవస్తువులు అమ్ము అంగళ్లకు పోటు ఈ క్రింద నుదాహరించిన విధముగ దొరకును.
- ప్రతికాల 6 అడుగుల పొడవు 12 అడుగుల వెడల్పు గల దైయుండును. అట్టిదానికి 25 రూపాయలు బాడుగ యివ్వవలెను. ఇంతకు వైగా కావలసినయెడల ప్రతి అడుగు పొడుగు పోటునకు 4 రూపాయలు ఇయ్యవలెను.

ప్రతికాలకు ఒక విద్యుద్దీపము అమర్చియుండును. ఎక్కువదీపములు కావలసినయెడల దరఖాస్తుదారులే అమర్చుకొనవలయును.

దరఖాస్తుదారులందరు తమకు కావలసినచోటు సుమారు యెన్ని సామానులు అమ్మునదిగూడ తెలియజేయవలెను.

వైఫల్యము దరఖాస్తుదారులందరూ తమదరఖాస్తుతోనే బాధుగకూడ పంపవలెను. పంపనియెడల దరఖాస్తులు నిరాకరింపబడును.

ప్రదర్శనకాలలో పెట్టవస్తువులకు ఏమియు బాడుగనియ్యవక్కరలేదు. దరఖాస్తుదారులు సుమారు తమకు యెంతస్థలము కావలసినదియు, పంపునస్తువుల పేర్లను గూడ తెలియజేయవలెను.

ప్రదర్శనకాలలోనుంచుటకు పంపునస్తువులు 15 దినములలోపల పంపవలెను.

పోటీపరీక్ష దారులు 24 వదినములలోగా అహమ్మదాబాదు చేరవలెను.

భోజనవసతులు ఏర్పాటు చేయవలెను. విడిగా పూటకు 1-8-0 రూ. దినమునకు 2-8-0

దరఖాస్తుదారుఇష్టప్రకారము యేరాష్ట్రభోజనము కావలయునని కోరునో ఆరాష్ట్రభోజనము పెట్టవలెను. ఏసంగతి దరఖాస్తులోనే నుండవలెను.

దీనివిషయము ఇతర సంజాయిషి గోరువారు హిందీభాషలోగాని ఇంగ్లీషుభాషలో గాని యిక్రిందివానికి వ్రాసి తమగొనవచ్చును.

లక్ష్మీదాసు పురుషోత్తంగారు

కార్యదర్శి, ప్రదర్శనకాల

86 వ తేదీయహాసభ, అహమ్మదాబాదు

పంచముల కొక విజ్ఞప్తి

ఒకజాతిగాని ఒకదేశముగాని తనస్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములను సంపాదించుకొని నుండుదశలయు నని కోరినపుడు, ఆయా ప్రజలు దేశభిమానము జాత్యభిమానముగలిగి స్వాధీనమునుమరచి ధర్మస్థాపనార్థము ఒక్కొక్కప్పుడు తమ ప్రాణములు సయితము బలియిచ్చుచుండును. ఇందు వింతేమియు లేదు. దేశచరిత్రల నెన్నియో మనము చదువుచున్నాము. వినుచున్నాము. నేడు కండ్లారచూచుచున్నాము.

గాంధీమహాత్ముడు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము స్థాపించుటకుగాను తనయావచ్చుకీ సామర్థ్యముల వినియోగించి లోకసంబంధముకు తుచ్చస్థానములను మరచి శ్రావ్యము, ధర్మము, కాంతి మనకు త్రిశూలముచేబట్టి సాత్త్వికసమరము జయముతో నడుపుచున్నాడు. శత్రు తమహోన్నతికై చాలుచు ప్రతిపక్షమువారిని యికముందు తనహృదయ నడిపించుటకును దేశములో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిలుపుటకును తనప్రాణము బలిగానిచ్చుటకు సంసిద్ధుడై యున్నాడు.

దేశమంత గుణపాత మిచ్చుచున్నను నీతివిడనాడి; ఆరు కోట్ల ప్రజలను హిందూ సంఘమునుండి అంటరానివారిగ వేరియ నేయుటకై తరతరాలు నీహిందూజాతి పాదములకడ బొనిసులమై బ్రతుకెడలించి యుండుటకంటె మృత్యుము కేళికట్టునదా?

వ్యాఘ్రములవలె, నక్కలవలె, పశువులను నీచజంతువులగు పండులను పిక్కుతినుచు కల్లుత్రాగి ఒల్లుమరచి మానవత్వమువిడచి తిరుగుచున్న మనసోదరులకడకుపోయి పాదాక్రతులమై దుఃఖవాటునుండి పూర్తిగ విప్పించిననాడే నిజమైన స్వాతంత్ర్యము వచ్చునని విశ్వసించుడు. మనుష్యులమై పుట్టి యీ దురాచారములను సంఘమునుండి సహించిపలేక పోతిమేని పవిత్రమగు హిందూమతముతోగాని హిందువులతోగాని సరియైన సంబంధము కలుగజేసుకొనిటకు అర్హులము కామని గట్టిగ నమ్మవలయును. మనము పరులవలన అరువు తెచ్చుకొను గౌరవము గౌరవమా?

మనవంశసంభవులగు వాల్మీకి, వసిష్ఠ, మతంగ, నందవాది మహాపురుషులగువులు తమ ఆత్మకునిచేతనే సర్వస్వతంత్రులయి దివ్యతరకీర్తి గాంచినని నేడయినను జ్ఞప్తికెచ్చికోంచురుగాక. అందుచేత పవిత్రతయే మానవునికి యిహ పరసాధనమని నమ్మవలెను.

తోడిమానవులగు మనలను సమముగ జూచుటకు ఓర్వలేనిభూభావముగల హిందువులకు గుణపాతమిచ్చుటకుగాను, వారిపుడు ప్రభుత్వముపయ జూపనున్న కాసతరస్కారమునే మనము హిందూజాతివై ప్రయోగించి తద్వారామౌనమౌనముల తప్పుకనిలుపుకొనవలయుననెడు విషయములు మఱిొన్ని ముఖ్యాంశములు. ఈ నెల 26, 27 తారీఖులలో గుంటూరు పురమందుబహు

3౬-వ దేశీయ మహాసభ.

౧. 3౬ వ దేశీయ మహాసభ ౨౭, ౨౮, ౨౯ దేశీయతేదీలలో జరుగును. విషయ నిర్ధారకసభ (అఖిలభారత సంఘసభ) ౨౭, ౨౮ తేదీలలో కూడును.

౨. మహాసభయందు ముఖ్యమైన విషయములను చర్చించుటకు తగిన వాతావరణ ముండుటకై ప్రేక్షకులసంఖ్య తగ్గించవలసినది. ఆహ్వానసంఘమువారికి యీసంవత్సరము పెక్కుమంది ప్రేక్షకులు వచ్చెదరని తెలియును. అట్టి ప్రేక్షకులకు కార్యక్రమము తెలుపుటకు వీలు అయిన సదుపాయములు చేయబడును. కార్యక్రమ పండిలిదగ్గరనే యింకొక మండపము అమర్చబడినది అందు ముఖ్యమగు కార్యక్రమ నాయకులు కొందరు లోపల చర్చ జరుగుచున్న తీర్మానములపై వ్యవస్థాపించెదరు. మండపములోనికి పోవుటకు ౦-౪-౦ టికెట్లు. ఎంతమంది అయినను పోవచ్చును. ఇటు చేయుటవలన ఇతర ప్రాంతములనుండి వచ్చువారికి ఆకాభంగములేక యెల్లవారు మహాసభయందు బహుమన్న తీర్మానములను వాదోపవాదములను తెలిసియుండురు.

౩. కార్యక్రమ జరుగు వారములోనే ప్రదర్శనము గూడా జరుగును. ప్రదర్శనముకు వచ్చువారికి ౦-౪-౦ టికెట్లు.

౪. ప్రదర్శనములోనే వివిధ రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన నంగీక విద్యా విభిణులగునము చేయుదురు

౫. మండపములోనికి గాని ప్రదర్శనముకుగాని పోవుటకు ఒక్కొక్కదానికి టికెట్లు ౦-౪-౦ అట్టి టికెట్లను మార్చుకొనుటకు వీలులేదు. ఒక సారికన్న యెక్కువ పర్యాయములు పోవీయలేదు. అయితే వారము కంటకు పనికివచ్చుటకును, మార్చుకొనినట్టి అయిన ఒక్క టికెట్లు రు 3 ఇయ్యబడును.

౬. ప్రత్యేకముగా యేర్పరచిన ఖాదీనగరులో ప్రతినిధులకును కార్యక్రమ పండిలికి వచ్చు ప్రేక్షకులకు భోజనాది వసతులు యేర్పాటుచేయబడును. అవిడిదిలో నీళ్లు విద్యుద్దీపములు, పోస్టాఫీసులు మొదలగు సౌకర్యములు అమర్చబడియుండును. వంటకాలల యేర్పరుచు నిమిత్తము రాష్ట్రములలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నార. ఏ రాష్ట్రమైనను ప్రత్యేకవంటకాల యేర్పరుచుకొనినయెడల, గడులు, పాత్రసామానులు, మున్నగునవి ఉచితముగ నీయబడును. ఆహార పదార్థములు, మరియుతర ఆవసరమైన వస్తువులు కొన్నధరకే ఈయబడును. రాష్ట్రీయ సంఘములు యేర్పాటు చేసుకొనిన వంటకాలలు గాక ఆహ్వానసంఘము తరపున ఒకవంటకాల యేర్పాటుపబడియుండును. ఏ రాష్ట్ర సంఘము వంటకాలను యేర్పరుచుకొనునో ఆ రాష్ట్రమే భోజనరసుమును యేర్పాటు చేసుకొనవలెను. ఆహ్వానసంఘమువారియొక్క భోజనకాలయందు రుసుము పూటకు రు ౧-౮-౦ లోజుకు రు ౨-౮-౦ (రెండు భోజనములు) విలువలకు యింకా ప్రత్యేక రుసుము యేర్పరచలేదు. అయితే ఖాదీనగరునందు ౨౩ మొదలు 3౧ తేదీవరకు నివాసమునకు ఒక్కొక్కరికి రు ౪-౦-౦ అదే. ఫలము కొద్దిగనుక ౧౦ దేశీయతేదీలలోపల తెలుపు ప్రేక్షకులకు మాత్రమే ఫలము అమర్చబడును. ఖాదీ నగరులోవుండు వారికి సౌకర్యములు చేయుటకు తగినప్రయత్నములు చేయబడును. భోజనాది వసతులు భారతీయ ఆచారప్రకారమే యుండును. పాశ్చాత్య వ్యవధుల ప్రకారముండగోరవారు తామే వసతుల నేర్పాటు చేసికొనవలయును.

౭. ఇతర ప్రేక్షకులకు నీళ్లు, దీపములు మొదలగువానితోగూడిన విషయము ఉచితముగా యేర్పాటు చేయబడును. పూరీలు, కూరలు, మొదలగు ఆహార పదార్థములు అమ్ముటకు అంగళ్లు పెట్టబడును.

౮. కార్యక్రమపండిలి, మంటపము, ఖాదీనగరు యివి అన్ని సుబరమతీ నది తూర్పుగట్టునైననుదాని దగ్గరను వున్నవి.

౯. కార్యక్రమ జరుగు వారములో గొప్ప గొప్ప కాస్త్రజ్ఞులు తమ ఆభిమాన కాస్త్రములపై మహోపన్యాసములు చేయుదురు. అట్టివారికి ఆహ్వాన ఆహ్వానసంఘమువారు ఆహ్వానమును పంపుచున్నారు.

౧౦. ప్రేక్షకులుగా రాగోరువారు తమ దరఖాస్తులతోనే వైకమునుగూడ పంపవలయును. ప్రత్యేక దరఖాస్తు సమాలా లేవు. డబ్బు పంపని దరఖాస్తులు నిరాకరించబడును. 3౦౦౦ మంది నిండువరకు టికెట్లు ఈయబడును. నాలుగు అనాల టికెట్లు 3 రూపాయల టికెట్లు ౨౦ దేశీయతేదీల మొదలు అమర్చబడును.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోప సంఘకార్యదర్శి గుంటూరు.

గనున్న తృతీయ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఆదిమంధ్రసభయందు సంపూర్ణ చర్చ జరుగును. కనుక ఆది మంధ్రప్రతినిధులెల్లరు వ్యయ ప్రయాసములను లెక్కచేయక తప్పక సభకు రావార్థించుచున్నాను.

కుసుమ ధర్మన్న.

కర్నూలుజిల్లా సహాయనిరాకరణోద్యమము

ఈనెల ౧ తేదీన నంద్యాలతాలూకా, పాణ్యం గ్రామమున మద్యపానవిషయమున్ను, విదేశతత్త్వబహిష్కారమున్ను భారతదేశనిరసననిన్ని బద్ధిధముల గుంటూరునాయకు లగు, మహారాజరాజేశ్వరీ శిల్పా సాక్షి సోమయాజులవారు గంభీరోపన్యాసమొసంగ వ్యాసమునకు కొంతప్రతిపాదితము గల్గినను, సంపూర్ణముగ, సభనలంకరింపబడి సభ్యులందరు మిక్కిలిసంతసించి వ్యవసాయకులందరు వ్యాసమునుగ్రహించి మహాదానందభరతులై తేలబడిరి.

ఈనెల ౬ తేదీన నంద్యాల గ్రామమున లోకమాన్యబాల గంగాధరతిలకు గారి పేర మహారాజేశ్వరీ యెలకూరు యెల్లయ్య శెట్టిగారు నేతకర్తాగారమును స్థాపించి, అందున మహారాజేశ్వరీ శిల్పా సాక్షి సోమయాజులవారిని సభకు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడి, మ||రా||రా|| ఓరుగంటి సుబ్రహ్మణ్యంగారున్ను బ్రహ్మశ్రీ శైరవజోస్యుల మహానందయ్యగారున్ను, మ||రా||రా|| పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారున్ను, వనం శంకరశర్మగారున్ను నేతపరిశ్రమనుగురించి యుపన్యసింప సభ్యులు సంతసించిరి. ఆమె శిల్పా సాక్షి సోమయాజులవారు అధ్యక్షకోపన్యాసమొసంగి సభ ముగింపజేసిరి.

ఈనెల ౭ తేదీన నంద్యాలతాలూకా వెలుగోడు గ్రామమున మ||రా||శ్రీ పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారున్ను మ|| రా|| శిల్పా సాక్షి సోమయాజులవారున్ను హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమును గూర్చియు పరదేశతత్త్వబహిష్కారమునుగూర్చియు సున్యసింప సభ్యులందరు సంతసించిరి.

ఈనెల ౮ వ తేదీన ఆత్మకూరు గ్రామమునందు మ||రా||రా|| శిల్పా సాక్షి సోమయాజులవారున్ను పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారున్ను రామరాజు లక్ష్మీనారాయణయ్యగారున్ను భిలాభతువిషయమున్ను, మధ్యపానవిషయమున్ను, విదేశతత్త్వ బహిష్కారమున్ను గూర్చి గంభీరోపన్యాస మొసంగిరి. ఆమె విదేశతత్త్వదహనము సభ్యులందరు గావించిరి.

ఇదేతేదీననే, కరివెగ్రామమున కూడ వైభవములనుగురించి యీ మువ్వరు సుపన్యసింప, సభ్యులందరు యిక స్వదేశతత్త్వములనే ధరింతుమని ప్రమాణము లాచరించిరి.

మండపేట్ల గ్రామపాలకుల సమావేశము

౨౦-11-21 తేదీన మండపేట్లగ్రామ గ్రామపాలకులు సమావేశమై మహారాజేశ్వరీ ఆలమారు వెంకటశ్యామరాాయణగారి ఆధిపత్యమున తీర్మానింపబడిన కొన్ని తీర్మానములు.

1 ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల తృతీయమహాసభ మాడవ తీర్మానము నీసభవారు ఆమోదించి 30-11-21 తేదీన దిరిమిలా గ్రామపాలకులందరు ప్రభుత్వసేవ మానవలెనని సవరు తేదీలోపల గవర్న మెంటు పుత్తర్వుల నిరీక్షించవలెనని యీసభవారు తీర్మానించడమయినది.

2 ఇదివరలో గ్రామోద్యోగీయ అనువోట్లవెల్ల గ్రామపాలక అని మార్పుకాలెనని యీసభవారు ఆమోదించుచు ఆంధ్రగ్రామపాలక తృతీయమహాసభ ఒకటవతీర్మానము అంతయు యీసభవారు ఆమోదించి తీర్మానించడమయినది.

3 ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలక సంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత విక్రమి వెంకటరత్నం చౌదరి గారిపట్లనున్న రాజ్యపండితాలూకా తుంగపాడుగ్రామకరణంగారి పట్లనున్న ప్రభుత్వమువారు అవలంబించిన చర్య యీసభవారు పూర్తిగా నిరసించుచు వెంకటరత్నం రామచంద్రరావుగారు చూపించిన త్యాగమునకు వారిని యీసభవారు అభినందించుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా గ్రామపాలకుల అవసరసభ

21-11-21 వ తేదీన మ||రా||శ్రీ శరణం పున్నయ్యగారి అధ్యక్షతలెక్కింప గుడివాడలోజరిగిన కృష్ణాజిల్లా గ్రామపాలకుల అవసరమహాసభలోని తీర్మానములు.

(1) గ్రామపాలకులు తమగౌరవేతన హక్కులను వృద్ధిపరచుకొన నిశ్చయించి ఇప్పటికి మామూలసంవత్సరములనుంచి సభలుజరిపియు, విన్నపములనందియు రాయదొరము వెడలియు, ఆ నేకవిధముల ప్రభుత్వమువారినించి విధులనుకోరెదరై. దేశమయొక్క కాలగతి దినదినపరధ మానముగా వికసించి ప్రజామృదయముల స్వాతంత్ర్యనివాదము విజృంభించి ఆ నేకసంఘములు ఆ నేకసంఘము మితిలేని పాలకులచున్నందున ఇట్టినితిలో ప్రజాక్షేమముకోరి దేశభుగ్ధముమొగ్గరకు గ్రామపాలకులను ఆభిలభారత మహాసభయొక్క ఆదేశమును శిరసావహించి తమకర్తవ్యమును తాము నిర్వహించుకొనుట భాగ్యమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు కృష్ణామండల తృతీయమహాసభవారు అంగీ

కరించినందున తిరిగి యీ అసభను సభవారు భవనమును తీర్మానించుచున్నారు.

(2) ఈసభయందు తీర్మానించబడిన ప్రభుత్వ తీర్మానమును గ్రామపాలకుల తల్లిరికి వ్యాపింపజేయునట్లు తీర్మానమును ఈసభయందును ఒక ప్రచారక సంఘము నేర్పాటుచేయుటచేసి దీని యు ఈసభయందును నిమిత్తం లేనినధనసహాయమును మండలములలోని గ్రామపాలకులు చేసి తోడ్పడవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(3) ప్రచారక సంఘమువారు కార్యవివరాలకు సంఘము యొక్క నిర్ణయముల ప్రకారం ప్రచారము జరుపుచుండవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(4) కృష్ణామండలసభలో తీర్మానింపబడిన 20 కి రు తీర్మానమును అనుసరించి ప్రభుత్వమువారు మనగ్రామపాలకులలో కొందరిని సన్నుించుచేసివారు. గనుక ఆ తీర్మానమును తిరిగి ఈసభవారు ఆమోదించుచు ఈ ప్రభుత్వమువారి దరిమిలాపట్ట తినిగూడ ఈసభవారు పూర్తిగా నిరసించుచు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈమండలసభకు 86 గ్రామపాలకులు హాజరయిరి. ఈ తైత్తిర్మానములను అందరూ ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి. ఆ తే. పణులగారి ఓట్లుగాని పెట్టియుండలేదు. 4 వ తీర్మానమును ప్రత్యేకముగా మూడు రో మంది పాలకులు సంతకములుచేసిరి. (ఒక విలేఖరినుండి)

గుడివాడ తాలూకా గ్రామపాలక సంఘము

20-11-21 వ తేదీన ముర్రాశ్రీ నివాసపుడి ప్రకాశ రావుగారి ఆధ్వర్యమున గుడివాడ తాలూకా తృతీయ గ్రామ పాలక సంఘములో ఆమోదించబడిన తీర్మానములు:

(1) గత మాడు సంవత్సరములనుంచి సకల విధములను అనాది సిద్ధముగనున్న మంజుపారంవ్యపు రద్దులిల్లునుగుంచి గ్రామపాలకులు తమ అసమ్యక్తిని తెలుపుచు ప్రార్థించినను ఉప సంఘంపై బడసందునయున్న వేతనాభివృద్ధి గౌరవాభివృద్ధి కోరిక 11-9-20, 21-2-21 తేదీలను సభల తీర్మానములు ద్వారా మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచు అట్లుచేయని యెడల తమ తమ పదవులను విసర్జించెదమని నివేదించుకొని నను గత్యంతరము కనపడకపోగా మీదమిక్కిలి అసిష్టంటు కరణము మదేదాన్లు తగ్గింప నిశ్చయించినందునయున్న శ్రీ విక్టోరియా మహారాజుగారి యొక్క ప్రకటనలకు వ్యతిరేకముగా మత భక్తముల ననుసరించి జరుపుచున్న అతిథి సత్కారము వస్త్రాలు కూడదనే కారణములతో మతభక్తములలో జోక్యము కలుగ జేసుకొనుచున్నందునయున్న నైవేదించిన కోరికలకు అనుకూలముగజేసి తెలియజేయవలెనని ఆంధ్రదేశ గ్రామ వాసుల కీర్త్యతియగభా తీర్మానము ననుసరించి పనులు జరచి వేయవలెననియు,

(2) గృహసభగృహము ననుసరించి అతిథి అభ్యాసానికి అన్నముపట్ల ప్రతి గృహస్థునకు విధిక్రమమేయున్నదిగాన, ఇటీవల కొందరు గ్రామపాలకులు అసహాయవాదులకు భోజనమిడిరను నెపముతో వారిని ప్రభుత్వమువారు కేషించినపద్ధతి కేవలము అభ్యర్థముగాన ప్రభుత్వోద్యోగుల చర్యలను ఈసభవారు పూర్తిగా ఖండించుచు, ప్రభుత్వమువారిపట్ల ఎట్టి ఇక్కట్లు సంభవించినను మత భక్తమును ఏదకగ్రామపాలకులు తమభక్తమును నిర్వర్తించుచుండవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ తాలూకా గ్రామపాలకుల సభకు, తాలూకా మొత్తముమీద 80 మంది పాలకులు వచ్చియుండిరి. 1 వ తీర్మానము ప్రకారము ఉద్యోగములను వదిలివేయుటకు 17 మంది సంతకములు చేసిరి. రెండవ తీర్మానమును 21 మంది బలపరచిరి. ఈ తీర్మానముల ప్రకారము, అసహాయవాదులగు ముర్రాశ్రీ చెరుకువాడ నరసింహం పంతులుగారికిన్ని గడియారం సాంబయ్యగారికిని నెమ్మలూరు గ్రామపాడే కరణముగారున్నా, పాములపాడు ఆ సి ప్టంటు కరణముగారును భోజనమిడిరి. (ఒక విలేఖరి)

అనంతపుర మండలమునకుండేరిన ఇల్లూగు, కల్లమడి, తరిమెల గ్రామములలో మద్యపానవిషేధమునకై పూర్వపు రామచంద్రయ్య, కల్లమడి వెంకప్ప కల్లమడి చెన్నారెడ్డి మొదలగువారు లొకసంఘముగా నేర్పడి, కులకట్టుబాట్ల నేర్పించి, కల్లుత్రాగుటను బాత్రిగా మన్నించి యున్నారు. వీరిట్లే చుట్టుపట్ల గ్రామములకు పోయి యీ యద్యయమును గొనసాగించుటకు నిశ్చయించుకొన్నారు, అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

శాసనాతిక్రమణము

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిలోను యస్. సత్యమూర్తిగారిలోను మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధి సంభాషణము.

శాసనాతిక్రమణము అసంభవమనియు, ఆకార్యక్రమమును వదిలివేసెదననియు, గాంధీగారుచెప్పిన యుద్ధంతముపైని మా పత్రికా ప్రతినిధి ఆంధ్రపత్రికాసంపాదకు లగు కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిలోను, యస్. సత్యమూర్తిగారిలోను సంభాషించిరి. ఆంధ్రపత్రిక వ్రాదాసులో ప్రచురింపబడు శాంధ్రదేశిక పత్రిక. అందు గాంధీగారు చెప్పుదానినెల్ల తప్పుకుండ బలపరిచెదరు.

గాంధీగారు శాసనాతిక్రమణకార్యక్రమమును విడనాడి బాలియవాదులనుండి వెలియగునా యని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి నడుగగా అట్లెప్పుడును జరుగజేరదనియు, గాంధీగారి యిప్పుడు జేయుచున్న దానినిబట్టి చూడ, వారికిగలయత్తార భర్తబలము వ్యక్తమగుచున్నదనియు, ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రజలు మహాత్మునియందువిశ్వాసమును గోల్పోవబాలనియుజెప్పిరి.

నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు తింకను నిట్లు చెప్పిరి. 'నేను అభిలషారిత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడను. ఆంధ్రజిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ అభ్యక్షుడను. ఆంధ్రదేశములో జిల్లాలవారిగానా లేక ప్రజాసామ్యములోనా శాసనాతిక్రమణము నారంభించవలసి నదను విషయమునుగూర్చి విచారణ ప్రారంభమైనది. ఇంకను ఫలితము వెలియలేదు. ఆఫిలితము దేలగానే అది ముందు నూరు తులూ 27 వ తేదీని సమావేశమగు బాలియసభయొక్క వర్క్సుగు కమిటీకి పంపబడును. ఆసభలో ఆంధ్రదేశపక్షమున కే. వెంకటప్పయ్యగారు ప్రతినిధిగ నుండురు. ఆంధ్రదేశములో శాసనాతిక్రమణము ప్రారంభించునెడల గాంధీగారి చెప్పినవరకుల ననుసరించియు జరుగును. అవరతులను కాంగ్రెసు వర్క్సుగు కమిటీవారుగూడ నామోదించిరి. శాసనాతిక్రమణమును గూర్చి గాంధీ గారి వ్యక్తజ్ఞిప్రాయము లేకపోయెను. ఆంధ్రులు కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానించు నట్లు నానికి బద్ధులైయుండెదరు.

తుట్టుకుట ఆంధ్రదేశములో యిప్పటికి స్వతాధ్యత మీద శాసనాతిక్రమణము జేయగలనా రెండవోద్యమము గల రని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారిలో మా ప్రతినిధి సంభాషించగా నిప్పుడు గాంధీగారు చేసినదానికి తాము సంసిద్ధులగు లేకపోలేదని చెప్పిరి. బాంబాయిలో అల్లరులను, హత్యలను జరుగజేసే గాంధీగారు సత్యాగ్రహ ఉద్యమ ముపజయము గాంచికనెనుక జేసిన పనినే జేసెదనని వారికి వెలియును. గాంధీగారు దౌర్జన్య విహిత వాతావరణమును సృజించజేయుటలో జయమందిరినది యిది కొనుట లో విఫలమనోరథులైరి. శాసనాతిక్రమణము జేయుటకు ముందు దౌర్జన్య శూన్యత యవసరమని వారు చెప్పుచునే యుండిరి. శాసనాతిక్రమణము అపజయముగాంచెనని గాంధీ యొప్పుకొనుటవలన, ఆయనకు అనుయాయులపైని పలుకుబడి పోనేరదు.

మాప్రతినిధి సత్యమూర్తిగారిని తాముగూడ నిరాకరణ వాదులేనా యని ప్రశ్నింప, తాము మరల వ్యాయవాదివృత్తి నభ్యసించుచున్నను, చెన్నవిశ్వవిద్యాలయసభ్యు లైనను, అసహాయోద్యమమునుగూర్చి కాంగ్రెసువారు గావించిన తీర్మానము నందు గౌరవము గలదని చెప్పిరి.

కాని వారు గాంధీయనుయాయులమాత్రముగారట. ఏల ననగా నిరాకరణోద్యమ విషయములో కాంగ్రెసు తీర్మానముల నాచరణలో పెట్టుకున్నచో వారు గాంధీయనుయాయులు గానేరు. ఇంతియకాక గాంధీగారును వారియనుయాయులను జేప్పనిరాకరణోద్యమకార్యక్రమములో కొన్నివిషయములలో నేకీభవింపబాలమని సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి.

గాంధీగారు తుట్టుకుదకు జెప్పినయుద్ధంతమునుబట్టి చూడ, యంతరాజుగమనబహిష్కారమును తగ్గించుట కావచ్చునని సత్యమూర్తిగారు చివరకు తమయభిప్రాయమును జెల్పిరి. (మద్రాసు మెయిలు)

యడవల్లి, కడపంజుపల్లి, అయ్యిముత్తుల, తిమ్మాపురం, జమ్మిదొర్నాల, బొమ్మపురం, చిన్నదొర్నాల, అగ్రహారం, కటకానిపల్లి, తంబుపల్లి, గంగుపల్లి, పెద్దగుడిపాడు, బోయలపల్లి, గ్రామములలో కాంగ్రెసుసంఘము స్థాపింపబడినది.

ఫోటో సెంటుజార్ జెటటు

నవంబరు 22 మంగళవారము

పల్లి కు కాళి

ఏ. జి. భేటుగారు పెటిల్ మెంటు ట్రెయినింగ్ సెషిడవ విశాఖపట్నంనుండి బెల్లారికి అసిస్టెంటు కలెక్టరుగా మార్పబడిరి.

యస్. జి. చాడ్విక్ గారు పోలీసు అసిస్టెంటు శాసనం టెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

యస్. యి. కానింగాముగారు పోలీసు డెప్యూటీ యిన స్పెక్టరు జెనరలుగ అక్కింగుగ నియమింపబడిరి.

కర్నూలుజిల్లా యేజిస్ట్రేటుగా రగు సి. యస్. క్రాక స్మరీగారు యింగ్లీషులో సాక్ష్యముక్ వ్రాసికొనుటకు అనుజ్ఞ నియమిడిరి.

విశాఖపట్నంజిల్లాలో ప్రేవనరీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా నున్న రాయవరపు సాంబశివరావు పంతులుగారున్న నెల్లూరుజిల్లాలో సబ్ మేజిస్ట్రేటుగనున్న మహమ్మదుఖానా అబ్దుల్ ఖాదరు ఖానా సాహెబుగారున్న రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటు నియమింపబడిరి.

డి. టి. బారీగారు లోయరు గోదావరిజిల్లా ఫారెస్టుఅఫీ సరుగ నియమింపబడిరి.

పల్లికవర్కుకాళి అ ర్నె ప్ట విల్లి యం లే ను గారు పెల్లతుండి రాగానే విశాఖపట్నంండివిజనుకు నియమింపబడిరి.

మైకేలబ్రహ్మయనుగారు విశాఖపట్నంండివిజనునుండికోరాపుట్ డివిజనుకు మార్పబడిరి.

స్థానికస్వస్థపాలకాళి

చిలకా సంజీవరావునాయుడుగారు భీమునిపట్నం మ్యునిసిపలచైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కిలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారు బండరుమ్యునిసిపలచైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కే. నరసింహరావుగారు నంద్యాల మ్యునిసిపల చైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మహమ్మదు యాచన్ అరీసాహెబు బహదూరుగారు నెల్లూరుమ్యునిసిపలచైర్మనుగ మరలనెన్నుకొనబడిరి. ఏ. గోవిందు రెడ్డిగారు మరల వైసుచైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ప్రొద్దుటూరు మ్యునిసిపాలిటీకి నెల్లూరు వసంతరావుగారు చైర్మనుగను గజ్జల వెంకటరామయ్యగారు వైసుచైర్మనుగాను నెన్నుకొనబడిరి.

సంకాపి ర భ ద్ర య్య కా శ్రీ గారు తె చాలి మ్యునిసిపాలిటీ వైసుచైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

యం. కామయ్యపంతులుగారు విశాఖపట్నం మ్యునిసిపల చైర్మనుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మిసిలేనియసు ప్రకటనలు

పొండపాకం ముడింటి శ్రీనివాస అయ్యంగారు పియాతి నుండి తెనాలికి డిస్మిట్టు మునసబుగ మార్పబడిరి.

యల్. యస్. సప్తర్షి అయ్యరుగారు కృష్ణా యాన్టరక్ డివిజను యెగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగారికి పెర్మనెటు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

NEW PUBLICATIONS.

By Leo Tolstoy.	
The First Step	Rs. 0-12
Slavery of our times	0-12
By C. F. Andrews.	
To the Students	1-0
Indian Problem	1-0

A collection of essays and discourses on the many questions now arresting the attention of the country.

Srimad Bagavatha 2-8
True translation in English of the 11th Skanda.

By Prof. T. L. Vaswani.	
Sri Krishna	1-0
India in Chains	1-8
My Motherland	1-8

By Mahatma Gandhi.	
Guide to Health	1-8
Do Telugu translation	0-8
Needi Darma	0-8

V. Arayanan & Co.,
Book Sellers 4, Kondi Chetty Street, MADRAS.

అసహాయము

గాంధీమహాత్మ్య సంక్షేపము.

అసహాయనాయకులకు విజ్ఞప్తి.

22 వ తేదీ రాత్రి సహాయుడి సందేశమును పత్రికలకు పంపెను. సహచరులారా! ఈనాటియందు దినములును నాకును మరీక్షాదినములుగా నుండెను. మనలో నెవ్వరును త్యాగమున నెనుకబడి యుండకుండుటకు భగవంతునకు వందనముల నర్పించుచున్నాను. కొలలు నా కనుల యెదుటనే పులిసినవి. ఎట్టి సంతోషమున కవకాశము లేట్టి సత్యశిలుగు మిత్రులు చుట్టినొందినవారిని చూచి వచ్చి చెప్పిరి. ఇంకకంటె నిదర్శనము లవసరము లేదు. కాంతిని నెలకొల్పుటకును పిచ్చి ఎత్తిన దేశీయుల ఆగ్రహమును కాంతింపజేయుటకును ప్రయత్నించిన దేశ సేవకులలో కొందరు ప్రాణములనే కోల్పోయిరి. కొందరు వికలాంగులైరి. కొందరికి గాయములు కలిగెను. మనదేశము నెక్కడో ఉద్ధృతము నెరవేరుటకు నుచితకార్యముల చేయు వారున్నారు. ప్రాణముల నైన నవర్పింప సంసిద్ధులుగా కొందరున్నారు రనుట కివి ప్రబలనిదర్శనములు. మనలో నందరును దౌర్జన్యరాహిత్యము నలవరచుకొనినను లేక కొందరు మాత్రమే దౌర్జన్యరాహిత్యము నలవరచుకొనినను తక్కినవారందరును ఏ జోలికిని రాక తటస్థులుగా నున్నను యిట్టి రక్తపాతమున కవకాశ మేయుండకపోవును. గాని అట్టిస్థితి కలుగలేదు. గాన రక్తపాతములేని పరిస్థితులను కలిగించుటకు కొందరు తమరక్తమును ప్రసరింప జేయవలసి వచ్చినది. దౌర్జన్యము నొనరింప నలేననుచు నోదౌర్జన్యము కలవారు కొందరుండునంత కాలమును ఆ దౌర్జన్యము నొనరించుటలో మంచి నేర్పును అవకాశమును గలవారి సహాయమును గోరునట్టి చినోదౌర్జన్యము కలవారు మరికొందరుండకపోరు. కాననే పార్సీలను క్రైస్తవులను ప్రభుత్వమువారి సహాయమును కోరిరి. ఆ దొరతనము బహిరంగముగా వారిపక్షమున చేరి వారికిగల ప్రతికారోన్మాదమున కాయుధముల నొసంగెను. ప్రతికరులు ప్రారంభమున నపరాధము నరించి నను పిమ్మట వారు పార్సీ క్రైస్తవ, యూదు మతస్థుల తుమార్తము గాని ఆగ్రహముకు గురియగుచున్నను వారిలో నొక్కప్రాణమునైన ప్రభుత్వము కాపాడక ఆపరాధ మొనరించెను. ఈ రీతి ప్రభుత్వము మామూలుగా విహేతుకము నిజస్వరూపమును గోచరింపజేసి కాంతిని నెలకొల్పుటకే కాక తన కనుకూలరగువారిలో ప్రతికరులను బాధితులైనవారు పూనిన ప్రతిపక్ష విచరున్న దౌర్జన్యమును కొనసాగించుటకు గూడ దౌర్జన్య మొనరించు కక్షలలో నొకకక్షగా నేర్పడిన క్రైస్తవులు సహేతుకాగ్రహమున నిరపరాధులగువారి తెల్లబొటలను లాగుకొనుచుండి పుకను వారి నియోక్తులవారి మోదయన్న పుకను ఆత్రేయతలమునకు గాక కనబడినవారు హిదువులు మహమ్మదీయులు అసహాయ వారులు నైనంతమాత్రమునకే వారిని కొట్టుచు తుపాకులతో కాల్చుచున్న పుకను పోలీసులును పైనికులను కార్యముతో గూడిన యుపేక్షాభావమును నొంది విన్నకరూపులను నూరకుండిరి. పార్సీలను క్రైస్తవులను నేను తమింపగలను గాని, నైనికులును పోలీసులు మహాత్మకమును నొందించుటకు వారిని తమింపుట కెట్టి కారణమును కనబడదు. గాన దేశ సేవకులు అనుచిత పద్ధతులగు నేరీయాల నలనను ప్రభుత్వములను గూడ దెబ్బలు తినవలసినవారైరి. దౌర్జన్యకర్తలను స్థంభింపజేయుటకు దెబ్బలు తినుటయొక్కటియే మనకు మిగిలినమార్గము. తక్షణస్వరాజ్యమునకు సాధనము. దౌర్జన్యము. నకధి క దౌర్జన్యమును చూపుటగాదు. నైతికప్రాబల్యము వలన దౌర్జన్యము నడగించుటయే ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వము సాయుధసహాయమున లొంగించుటకు వలయు సాయుధనైపుణ్యమును బడయుట అసంభవమని మనము స్పష్టముగా గ్రహింపవలెను. యువరాజునకు స్వాగతము చుటకు ప్రజల అసమ్మతిని స్పష్టపరచుటకు 17-వ తేదీని ఆగ్రహపరచుటకు జనసాహాయ్యమును ప్రసంగించుటకంటె యుత్తమ మార్గ మెదియు నుండదని తెలచువారు గూడ కొందరుకలరు. ఇట్టివాదమును అజ్ఞతమును, దౌర్బల్యమును, మన ఆశయము స్వాగతప్రదంశము కాదను విషయమున నభావమున మనశక్తిని మనము గ్రహించి తప్పిజేసి మిక్కిలిపొడక దాని నిరంకులకు ప్రకటింపవలె నను వాంఛను కలిగియుండుట యందు దౌర్బల్యమును వెంటనే గోచరించును. మన ఆశయముల

మాకును సిద్ధించుటకు మన పురోగమము దీనివలన కొంత తిరోగమన మొనరి ఎల్లవారికిని సర్వము కలిగింప గోరెదను. దేశ సేవకులు తమ బాధ్యతను గుర్తించి దానికనుగుణ్యము మెలంగిచో నిపుడైన నవకాశములేకలేదు. చేయుడిన పరియంతయును నమ్ము కాలేదు. బొంబాయి తుంటుకుల సహకారమును మనము పూర్తిగా బడచునలెను. మిట్లు పనినారల చిత్తవృత్తినిగూడ గ్రహింపవలెను. వారు దౌర్జన్యమునే అవలంబించి ప్రభుత్వమునకు మేలు చేయువారైన గానలెను. లేక దౌర్జన్యమును పూర్తిగాదలి మనకు తోడ్పడువారైన కావలెను మధ్యమార్గము పనికిరాదు. వారు మనవలకు కభ్యంతరమును కలిగింపరాదు. వారు మనప్రేమకు వశులైన కావలెను. లేదా ప్రభుత్వమెవలకు భయములకు జీవితములన్నియువారైన కావలెను. దౌర్జన్యము నొనరించుటకు సాధనముగా దౌర్జన్యరాహిత్యవతాకమును వానున రింపగూడదు. ఈ స్వరాజ్యోద్ధృతమును వారుగ్రహించి ఆమోదింప లుగునట్టిసందేశమును మనము ప్రతిమిల్లుపనివారికిని స్వయముగా నందజేయవలెను. అటులనే తుంటుకుల కందజేసి వారి మైత్రినిబడసి మనసేనారమును సార్థకము గావించవలెను. మనముకొరకాంతి నేదండితేపు పోవునట్టి కాగూడదు. ప్రభుత్వ సహాయపరమములేవంగునపుడైన వారిప్రతికూలవిధానముగూడ మాపిననుగూడ యాకాంతి నిరంతరాయముగా కొనసాగవలెను. హిందూ మహమ్మదీయ పార్సీక్రైస్తవ యూధసంఘముల స్నేహము మృగయ పూర్వకము కావలెను. హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములను తక్కిన మూడు సంఘములను విశ్వసించక పోవచ్చును. అవిశ్వాసము కల్గినట్లు మరింత బలపరచుట నిశ్చయము. అతివిశ్వాసమును లొంగిండుటకు మనము మనవారిని బయలుదేరవలెను. వారు అసహాయములుకావును స్వదేశేనత్రుములను భరింపవచ్చును అసహాయవిచ్ఛముగా పరిణమించిన భిక్షురూపీలను నెట్టుకొనకున్నను మనము వారిని బాధింపగూడదు. ప్రతిపక్షమునను వారు ప్రభుత్వపక్షమునే అవలంబించినను మన మౌనమును చెందరాదు. ప్రేమపూర్వకముగ నేవలన వారిని మనవారిగా చేసి నవలెను. ప్రస్తుతస్థితిగో నిదియే కర్తవ్యము. గత్యంతము ప్రజాయుద్ధము. ఇపుడొకరిపక్షమును బరియోక్తును మరియొకరి పక్షమునుపూని బలమునాడ్చించుచున్న మూడవపక్షమువారితో ప్రజాసమర సంభవము. ముందైన త్వరతోనది సాధ్యపడదు చిన్న సంఘములపట్ల నెట్లులో సహాయవాదుల పట్ల నెట్లులే సహాయవాదుల పట్లగూడ మనవశమును చూపరాదు. అసహాయోద్ధృతము నవలంబి చుటకు మనకు స్వార్థలేక గలదనిపించుచున్నను ప్రభుత్వమునకు సహాయమునందుటకు వారికిని స్వార్థలేకలదని అంగీకరింపవలెవచ్చును. మనమే కల్పసంఖ్యాకులమై సహాయవాదులే ఆధికసంఖ్యాకులై వారు మనపట్ల దౌర్జన్యము నొనరించినచో మనమెట్లు భావించెదము. దౌర్జన్యరాహిత్యముతోకూడిన అసహాయోద్ధృతమో ప్రపంచమున ప్రతిపక్షుల వశపరచుకొనుటకు చాలోక్తు ములభ సాధనము. మన ప్రతిపక్షులను అంగీకరింపగూడ మనపక్షమునకు మరలప్పుకొనుటయే మర ఆశయము. వారిలో మున్నగు యెడను నబలల యెడనుగూడ ద్వేషభావము లేకుండుటవలననే అది సాధ్యము. మనలోనున్న సర్వవికార ప్రాణములనన్నియును మనము సంసిద్ధులముగా నుండవలెను గాన మనము వివరించిన స్వయమును గ్రహింపజాలనివారిని చంపుటకు యూసుగోనరాదు. మీకు కృతజ్ఞుడగు సహచరుడు ఎ. కే. గాంధీ.

రెండవ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ అస్పృశ్యతనిధి

గుంటూరు నగరమునందు నవంబరు 26 వ తేదీని సమావేశముగా నున్న రెండవ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ అస్పృశ్యత నిధి పట్టాభిషేకారామయ్యగారు సభాధ్యక్షుల వహించెదరు. యథార్థము గా స్వరాజ్యము నేరేషించువారందరు ఆసభ్యులుగా సభకు విచ్చేయ వ్రాధికులు అని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు మామయ్యగారు మాకు నేటిదినము తెలిపారను బంపిరి.

బొంబాయి అల్లరులు

అల్లరులలో మూడవల దెబ్బలొగిలిన 80 ఏండ్లకయ్యును గల యొక ఆంగ్లోయిండియనును నేనల తుపాకిదెబ్బ తగిలిన 12 ఏండ్ల హిందూబాలుకును మృతిపొందిరి.

కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము

బొంబాయిలో 24 వ తేదీని గాంధీమహాత్మ్య 'మండిరమున కాంగ్రెసుసాయుధసమావేశము జరిగినది. కొన్ని తీర్మానము లామోదించబడెను.

ఇటీవల జరిగిన అల్లరులకును వానివలన కలిగిన బాధిద్యైవమునకును ప్రాణ విత్త వ్యయమునకు యీ సంఘమువారు చాల చింతించుచున్నారు.

2. ఇట్టి అల్లరులు అభీష్టత్రయ సంసిద్ధికి పురోగమన నిరోధకములు. అభీష్టసిద్ధికి దౌర్జన్యరాహిత్యము దేశమున సంపూర్ణముగా నెలకొనుట తత్వవసరము.

3. ఇట్టి అల్లరులవలన నిదాన మనవరచుని స్పష్టముగాని నిరత్యాచారునకు కారణములేదు. అల్లరులు జరిగినపిమ్మట మనమున కాంతిని నెలకొల్పుటకు సహాయకరమయివచ్చును. హిందు మహమ్మదీయ పార్సీక్రైస్తవ యూధాది సంఘము. నాయకులు నిష్కల మనములై ప్రభుత్వసహాయమును కోరకయే ప్రయత్నించి సఫలు రగుట చాల ప్రశంసనీయము.

4. ఇట్లు స్వతంత్రవలన నల్లరుల నడగించుటచే దేశీయులు దౌర్జన్యరాహిత్యమున దును నాయకుల ననుసరింపుటలోన చాల అభివృద్ధి గాంచగలిగిన స్పష్టమగుచున్నది.

5. ఈ అల్లరులవలన యుద్ధయమునందు గల దుష్టవిషయము గోచరించినదిగాని అల్లకవాద్యంబని పూర్తిగావశ్యపరచుకొనుటకు అసహాయ కాంగ్రెసు భిలాభతు సేవకు లందరును గట్టిపయత్నమును చేయవలెను.

6. బొంబాయి నగర నాయకులు మరల ప్రజలపై పలుకుబడిని వారిని స్వయమును బడచుకొని సంఘముల వారిని యిరుకతులును మార్గమునంద ప్రయత్నించి ప్రాణములను కోల్పోయినట్టియు దెబ్బలు తినినట్టియు సేవకులను అభినందించుచున్నారు.

7. ఈ అల్లరులలో నష్టకర్తములకు పాలెనవారికి సభ వారు సామధాతివందించుచున్నారు. అత్యధికానమును బడచుకోరు బాతుల కన్నిటికీ నిట్టి సమాదములు లేవనని తెలుపుచున్నారు.

8. వలంటీరు దళము లన్నియు కాంతిసాధక ప్రయత్నింపవలె. దౌర్జన్యరాహిత్య ప్రమాణ మొనరించినవారిని మాత్రమే వలంటీరుగా చేర్చుకొనవలెను.

9. ఏరాష్ట్రమున నైన ఏభాగమునైన ఆజ్ఞోల్లంఘనము ప్రారంభి పడుచో ఆరాష్ట్రమునందంతటను కాంతి భంగము కలుగదను గట్టి నమ్మకమున్న నేగాని ఏ రాష్ట్రీయసంఘము వారును ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభింపరాదు.

10. కాంగ్రెసు కార్యంతన హిందూస్థాన అనగా దేవ నాగరిమవురు క్షులలోను చుట సముచితమైన నిది నిష్పాదయని యీ సంఘమువారు నిర్ణయించుటలేను. కాని రాష్ట్రీయ సంఘముల చర్య యంతయును రాష్ట్రీయందలి దేశభాషలోనే జరుపవలెనని నిర్ధాని చేయుచున్నారు.

ధీల్లిలో కఠిన శాసనములు

అసఫాల్, లాలాశంకరులూ, మహమ్మదులకీ (మండలకాంగ్రెసుకార్యదర్శి) గార్లును యిరి రుగును దుకాణములద్వయంతరమొట్టను ఎట్టి నిరోధపక్షములను చేయమాడదని నోటీసులివ్వబడెను. ఏదేమిట్టల వ్యాపారము చేయచుని వాగ్దానము చేయని దుకాణములయెద్దోపు నిపును నిరోధమే లేదు. 28 వ తేదీ పునమున చాలమంది వర్తకు లట్లు ప్రానియిచ్చిరి వలంటీరుల ప్రశంసనీయముగా పనిచేసిరి.

లక్నోలో కఠిన శాసనము

అగ్రా ఆచార్య సంయుక్త గాత్రములలోని భిలాభతు కాంగ్రెసు బాతీయవలంటీరుసంఘములను యితరసంఘములను ఆక్రమసంఘములని దొరతనమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

థారారులో దేశసాంధ్యగారి కేసు

ఈ కేసులో 26 వ తేదీని దేశసాంధ్య గంగాధరరావు గారికి 6 నెలలు విడితైదు నేయబడెను.

కలకత్తా నలుంటీరుల కేసులు

8 సకనిద కేసు చేయుచున్నందుకు 26 ఏడాది కఠిన శిక్షవిధింపబడెను. 100 నుండివలంటీరుల నిటీవలట్టుకొనిరి.

కలకత్తా ఆంగ్లోయిండియనులసభ

24 వ తేదీ సాయంత్రము కాలము కాలససభ్యుడు స్ట్రాంగుగారి అధ్యక్షులైన ఆంగ్లోయిండియనులు సమావేశమైరి. సభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుగానందెను. 17వ తేదీని జరిగిన వారతాశమును గూర్చి వామ రును అసమ్మతిని ప్రకటించిరి. సివిలుగార్డులనేర్పరచవలెనని, వారికాయుధము లందవలెనని యొక రడుగ ఆయెర్నాటు లేదని అధ్యక్షుడు దేశెను

ధీల్లి రాష్ట్రమున సభానిరోధము

ఆరు నెలలవరకును ధీల్లి రాష్ట్రమున సభలు జరుగగూడదు. వలంటీరుసంఘము లన్నియును ఆక్రమసంఘములు అని కనిపినను ప్రకటించెను.

నులూపురం రాజాల్లుతాల్లూకాలు 144 నశక్తును
 నెల దినములవరకును యారెండు తాల్లూకాలలోను
 నభిల జరుగగూడదని నోటిసును సర్కి-ల యనపైక్కు గాడే
 పల్లి నూన్యవాదాంతా శక్తిగారు గాజోలునుండి కొత్తపేటకు
 వెళ్ళుచుండ నాయన కందనే సేను. సాంబమూర్తిగారు మున్నగు
 వారికి డబ్బపురికి నోటిసు లియ్యబడునని తెలియబడుచున్నది. (ప్రభు
 త్యాజ్ఞాతిస్సారమును ప్రచురకులు బోధింతున్నది. తెలిసి యీ
 నోటిసు లియ్యబడెనని అనోటిసులో వివరింపబడెను.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

జిల్లా, నవంబరు 22:- భారత ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. జలాలాబాదు, ఖుబీ, కాందహార్ ప్రాంతములలో నున్న ముగ్గురు రాజులను జేర్చుకొనమని ఆఫ్ఘనిస్తాను ప్రభుత్వమువారు ఈ డిగా వాగ్దత్తుచుచేసివారు గాని నవంబరు 22-వ తేదీన కాబూలులో ఒక మైత్రిసంధి కుదిరెను. సర్ హేద్దాద్ ఖాన్ తత్తు యే ఈ సంధి ననుసరించి బయలుదేరి భారత దేశము నకు తిరగవచ్చుచున్నాడు. ఆఫ్ఘనిస్తాను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గలదేశమని, అంగ్ల దేశమువారికి కిందిది. కాబూలులో ఇకమీదట ఒక అంగ్ల పరిమితమును, లండనుకు గల దోక ఆఫ్ఘనిస్తాను ప్రభుత్వమును నిరసించుచుండును. సరిహద్దులలో భారత ప్రభుత్వపు రాయదారి. ఆఫ్ఘన్ రాయదారి యధాప్రకారము నిరసించుచుండును. అచ్చటి తెగలవారిలో యధ్యుచేయుటకు పూరింపబడుచున్న ఆఫ్ఘనులు ఒకటియేట జేరువలయును, మునుపటివలె భారతదేశముకుండ ముద్దసానుగ్ని ఆఫ్ఘనిస్తాను దిగుట చేయవచ్చును. రెండు దేశములకు ప్రత్యేక వాణిజ్యనిబంధాలు, పోస్టు ఏర్పాటులు ఉండవచ్చును. సంధి ప్రకారము పాశీ కిస్తాన్ లో ప్రాముఖ్యత, దానికింద అంగ్లత్వము గలదు.

సారాంశము.

ఇగుగుపారుకు దేశముల సంబంధ బాంధవ్యములను కలిగి యుండుటకు అంగ్ల ప్రభుత్వమువారును, ఆఫ్ఘనిస్తాను ప్రభుత్వమువారును ఈక్రిందిసంధి నకు సంతసింపించుచున్నారు.

1. ఒకటియేట దేశములో పలను బయటను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గలదని అంగ్ల ప్రభుత్వమువారును, ఆఫ్ఘని ప్రభుత్వమువారును గ్రహించుచున్నారు.

2. రెండురాజ్యములకు వధ్యపరిహార్లును గురించి 1919 ఆగష్టు, సెప్టెంబరు మాసములలో జరిగిన ఏర్పాట్లను గురించి ఒక ఒకటి, అంగ్లయువాలాపాలకుల కింతకుముందు కాబూలునడిమిద వ్యాపారముచేయుటకున్న హక్కులను తొలగించగూడదు.

3. ఇతరరాజ్యములలో బాటు, ఆఫ్ఘను మంత్రియుకరు లండను నగరమునందుండవలయును. అలాగే అంగ్ల పరిమితముల కాబూలునగరమునందుండవలయును. వీరితో కూడ కొంతమైనక దళ ముండవచ్చును.

4. కాందహార్, జలాలాబాదులలో భారత ప్రభుత్వము వారి రాయదారులు నిరస్యతముగ నుండవచ్చును. భారత ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యప్రతినిధులందఱు ఆఫ్ఘను కాన్సులు జనరలు నిరసించుచుండును. కరాచీ, కలక్తత్తా, బాంబాయి పట్టణములలో ముగ్గురు ఆఫ్ఘను రాయదారులు లుండును. భారతదేశములో గాక ఇతర రాష్ట్రములలో ఆఫ్ఘను రాయదారులను నియమించవలసినవచ్చునపుడు, ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేయవలసినవచ్చును.

5. మంత్రి, కాన్సులు జనరలు రాయదారుల కేటాటి ప్రాణభయముండదనియు వారిని ఉచితరీతిని సురక్షిత చేయవలయు ననియు ఇరుపక్షములవారును అంగీకరించుచున్నారు.

6. దేశీయాభివృద్ధి కకు, ఆఫ్ఘనిస్తాను నిరభ్యంతరముగ మినుటకు ఇంగ్లన్డును తిరి, తెలిఖాను సామానులను, అంగ్ల దేశమునుండి గాని ఇతరదేశములనుండిగాని కొని భారత ఒడంబడికల ద్వారా దిగుమతిచేయవచ్చును. ఈలాగే ఆఫ్ఘను ప్రభుత్వము వారి యనుమతిగల అంగ్ల ప్రభుత్వమువారు ఆఫ్ఘనిస్తాను సామానులను కొనవచ్చును. ఆఫ్ఘనిస్తానువారు మిస్ట్రులుగానుండుట కంగీకరించుచుగాన, వా రిష్టముచచ్చుట యుద్ధసాధన గిని చెప్పించుకొనవచ్చును.

7. ఇట్లు చెప్పించుకొనబడు యధ్యపాపగ్రహిద భారత భౌగోళికతలను సుంకములు విధింపబడుచుగాని ఇట్టిసామానులు ఆఫ్ఘను ప్రభుత్వమువారికి అని సుంక గృహాధికారికి రుజువుచేయవలసియుండును. ఆఫ్ఘనిస్తానునుండి భారతదేశమునకు దిగుమతి చేయబడు సామానులలోను సుంకములు విధించబడును.

8. పెనావతు, కెట్టా, పరాచివారు నగరములలో ఆఫ్ఘను వ్యాపారమునకు ఏజన్సీలను జేర్చవచ్చును. అంగ్ల రాజ్యాధికారమునకు వారు లోబడవలయును.

9. 7 వ నిబంధన ప్రకారము బోహాండుమునుండి ఆఫ్ఘని స్థానమునకు తెప్పించుకొనవచ్చుమీద సుంకములను విధించుటనుగురించి నిబంధన లేవు.

10. తపాలము ఒక దేశమునుండి మరియొక దేశమునకు జేర్చుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడును.

11. సరిహద్దుల పోరాటమును గురించి ఒక ప్రభుత్వము వారు మరియొక ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయున యధావలయును.

12. వ్యాపారసూత్రములను, నిబంధనలను ఏర్పరచుటకు రెండ్ర ప్రభుత్వములవారును కొందరు ప్రతినిధులను నియమించవలయును. ఈ నిబంధనలు ఏర్పడువరకు, ఇప్పటి ఏర్పాట్లు అచట లులో నుండును.

13. ఈ సంధి ప్రకారము కెట్టా, రెండు అంశములు, నిబంధనలతో సమానమైన రెండ్ర ప్రభుత్వములవారును అంగీకరించుచున్నారు.

14. ఈ సంధి ప్రకారము రెండు ప్రభుత్వములవారు సం తకము చెల్లిన దినమునుండి మూడేండ్లవరకు ఈ నిబంధనలన్నియు అమలులో నుండును.

ఇట్లు సంధిని కుదిర్చినందుకు, సాక్ష్యాత్ముడు పంచమ జార్జి క్రెకర్ నర్ హేన్రీ డాబ్బుగారికి కె. సి. యస్. వి అను చిరుదము నిచ్చిరి అసామాన్య గ జేటు ప్రకటించబడెనది.

వేల్పుయువరాజుగారు

బరోడా చేరుట

వేల్పుయువరాజుగారి బస, నవంబరు 22:- ఈదినము 9 గంటలకు వేల్పుయువరాజుగారు ప్రత్యేక రైలులో బరోడా చేరిరి. రైలులున్నేను అత్యధుత్వముగ నలంకరించబడెను. రాజో దొంగీయల లనేకులు స్టేషనుకు వచ్చియుండిరి. గాయక్వారు ను మహారాజుగారును, రెసిడెంటు మున్నగు నధికారులు యువరాజుగారికి స్వాగత మెసరిరి. అంతట యువరాజుగారు గౌరవ భలులను జూచి, పురస్కరకుండ ఊరేకుచు "లక్ష్మీవిలాస"న గరుకు వెల్లిరి. యువరాజుగారి ముఖాభిమాను కొంత ఊరంతయు పౌరు లత్యుత్సాహముతో గంపులుగ జేరిరి. బడిపిల్లల త్యాగదముతో యువరాజుగారికి సమర్పించిరి.

మిజాఖూరి ఉత్సవము జరిగిన పిమ్మట, యువరాజుగారు గాయక్వారు మహారాజుగారిని సందర్శించుట మహారాజుగారు యువరాజును జూచుటకు వెళ్లుట జరిగెను. ఈ సందర్భములో పూజలూలు, తాంబూలములు, అత్తను పన్నీలు, పుష్పపాతములు పుష్కలముగా నియ్యబడెను.

రాజవిందు

యువరాజుగారికి, గాయక్వారు మహారాజుగారు గొప్ప విందు జేరిరి. వేల్పుయువరాజుగారు రచ్చట ఇట్లు పవ్వగించిరి.

"మహారాజుగారా, నిత్యులారా, మీరు నా ఆయురారోగ్యైశ్వర్యార్థాన్ని గోరినందుకు నేను మీకు కృతజ్ఞుడ నైతిని. బరోడా మహారాజుగారి కరుణాకటాక్షములను నే నెన్నటికి మఱచజాలను. ప్రాచీన జ్యోతిర్మగాంధీయములను గలిగియున్న ఈ భారతస్వదేశసంస్థానములకు వెళ్లవలయునని నేను కుతూహలపడవై యుంటిని, వారికి అంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు గల గాఢానురాగము, సార్వభౌమునియందుగల రాజభక్తి ప్రశంసనీయుము. నా తాతగారు ఎడ్వర్డు ప్రభువు యువరాజుగ నున్నప్పుడు 1875వ సంవత్సరములో బరోడా రాజ్యమునకు వచ్చియుండెను. అప్పుడు మీ రతనికి పరిపూర్ణ రాజభక్తితో స్వాగతమిచ్చితిరి. ఆ ఆదరణ మీరు నాయందు గనబరచుచున్నారు. అవాదిగ అంగ్ల ప్రభుత్వమునకు ను, బరోడా రాజ్యమునకు ను, సంబంధ బాంధవ్యములు గలవు. 1805 వ సంవత్సరములో అంగ్లేయులకు, మిరాజ్యమునకు సంధి కుదిరినప్పటి నుండి, చిరకాలమైతిలో బరోడా మహారాజులు ప్రవర్తించుచుండిరి. 1857-వ సంవత్సరములో భారతదేశములో సిపాయిల తిరుగుబాటు అత్యధోరముగా నున్న కరుణించుచు, మిరాజ్యములకు కాండోరాపు గాయక్వారు అంగ్లేయులకు చేసిన మహోపకారమును మేము తరతరములకు మఱచజాలము. ఆగని ప్రోద్బలము వలననే గుజరాతులో కాంతిప్రసరెను. మీరుకూడ ఈపద్ధతినే అవలంబించి ఇటీవల ముగిసిన ఘోరసంగ్రామమునందు అంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు చాల తోడ్పడిరి. ఈ ప్రాతిసంబంధమువలన బరోడా సంస్థానమునకు లాభములు లేకపోలేదు. విదేశభక్తుభయమును పోగొట్టుకొని, మిరాజ్యము కాంతియుగములో జీవింపసాగిరి. బరోడా రాజ్యములో సకలపర్యాయములు నూతనసంగ్కరణములను ప్రవేశ పెట్టుటయందును విద్యాలయములను స్థాపించుటయందును భారత ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేయుచుండిరి. మిరాజ్య ప్రభుత్వపద్ధతి అంగ్ల ప్రభుత్వపద్ధతిని అనుసరించుచున్నది. మిరాజు

తుల జేమలాభములే మీకు ప్రధానమై విషయము. మీ రిన్నేండ్లు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యార్థాన్ని గలిగియుండుట మీ ప్రజల యదృష్టము అనవచ్చును. వారి కేయభివృద్ధి మీరు సర్వకాలము లందును నిరంతరకృషి దీసికొనచుండును. మీ స్థానము గొప్ప స్థితియందున్నది. నేను ఇచ్చట కొలదికాలమే యుంటిని చింతిల్లుచున్నాడను."

హోతిబాగు ఉద్యానవనమును యువరాజుగారికి ఇంకొకవిందు జరిగెను. సుమారు 500 నుండి పైగా విందుకు వచ్చి యుండిరి. ఏనుగుస్వారి, భారత గానము, బాలభటుల ప్రదర్శనములు, బాలికల క్రీడలు, భారత గ్రామజీవితమును గనుబరచు నాటకము మున్నగువి జరిగెను. యువరాజుగారి ఆనందమునకు మేర లేదు. బాలభటుల ప్రదర్శనములు, బాలికల క్రీడలు యువరాజుగారికి విశేషానందమును కలిగించెను. సాయంత్రము ప్రాద్దు క్రుంకినపిచ్చుట విందు ముగిసెను. అంతట యువరాజు మహారాజుగారిలో గూడ నగరమును జూచుటకు వెళ్లెను.

యువరాజుగారి కృతజ్ఞత

యువరాజుగారు బొంబాయిగవ్వరుగారి కిట్లు తెలిపివా ర్తన బంకిరి. "నేను గతరాత్రి బొంబాయిగవ్వరునుండి బయలుదేరునప్పుడు పౌరుల కుండిన ఉత్సాహమును మఱచజాలను. బొంబాయిగవ్వరునందలి పౌరులకును, రాజధానియందలి ప్రజలకును నేను కృతజ్ఞుడను. వారు నాకిచ్చిన స్వాగత సత్కర్మదృష్టము. నా భారతపర్యటనమునకు బొంబాయి ద్వారమునంటిది. ఇచ్చట కొందరు ప్రేమితులను నదలిపెట్టి ట్లు నే ను తలచుచున్నాను. నారాక సంబంధమున విచిత్రమగు నేర్పాట్లు చేసిన సైనికులకు, పోలీసులకు, ఇతర అధికారులకు, ఉద్యోగిస్థులకు నేను వారి ఏర్పాట్లన్నీని మెచ్చుకొన్నట్లు చెలువలసి నది. మీరు నాయందు గనబడిన అపారమైదయకు అనేక నమస్కారములు. మీవలననే నా పర్యటనము ఇయప్రదముగాను నిర్విఘ్నముగాను జరిగె నని నేను చెప్పవలయునా?"

బొంబాయిగవ్వరుగారి సత్కర్మ తరము

బొంబాయిగవ్వరుగారు యువరాజుగారి కిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. "మిరాజుగారిని చిట్లు, మీ ముప్పను మీ రాక సందర్భమున ఏర్పాట్లు చేసినవారికి దెలిసెద. వారిపక్షమునక, ప్రభుత్వము పక్షమునక, ఈ రాజధానియందలి ప్రజలపక్షమునక, మీ పర్యటన మన్నిస్థలములందును నిర్విఘ్నముగాను, జయప్రదముగాను ఉండు నని నేను కోరుచున్నాను. బొంబాయిపౌరులు మీ అనురాగమును, దీనివలన వారికి కలిగిన గాఢానురాగము రాజభక్తిని ఎన్నటికి మఱచజాలరు."

లక్ష్మీరాజు రానుకోటయ్యగారు, చిరాలవారి సహాయార్థము 100 రూపులు విరాళము నొసంగిరి.

కాకర్లమూడి తుమ్మెళ్లపాడు గ్రామములలో సభలు జరిగి కరాచికి శాసన ముహూర్తపడెను.

హిందీ మొదటి వాచకము

ఇదివఱకు తెనుగులో ప్రకటింపబడిన హిందీ వాచకము లన్నిటికంటె నిది మెఱుగుగా నున్నదని అనేకులు మెచ్చుకొనుచున్నాడు. ఇదివఱకు ఆర్థరాల నిచ్చినవారుగాక ఇంకను వలయు వారు వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాలశిక్షవలె గాక ఇది కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రించుచుండుటవలన వలయువారు త్వరగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుట మంచిది. వలసినచో ఇట్లు వ్రాయవలెను.

మేనేపరు

ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

తామర తయిల

రాజాగారికి గల దృష్టి దిగుచును. కెల 0-6-0. తామర; తీట; ఏనుగు గజ్జ; దుగ్గ; ఉంకరములనంటి చుట్టు; రిడికారం; బెల్లుకు లూడిపోవుట కెండిలకు చుట్టకోగములను శాశిము జేయగలదు. వెల 6 అణాలు.

చికిత్స:- పురుగుల బంధి తెలిపియిన నిర్వహణకుంధి స్థితిలోనికి తెచ్చుట ఆయురయన్నది. ఇందులకు జేయవలసిన వైద్యము:- 1. మందు లోచర్యములోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల బంధు మందును వాడవలయును. 3. శ్రుతి శు తిరిగి పుట్టుకుండ జేయవలయును. అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మలయచందనము.

గనేరి మూలము

పద్మమలేడు. పిడికారితో పనిలేదు. ఎలుపు, కెలుపు, వచ్చు, అను మూడు విధముల పెగిలగలదు మూడు భూటలలో మాన్యును. శ్రీల గురువార్యధులకు కూడ ఇది రాజధాని.

దశ్చ 1-కి వెల 2-4-0

1 చందీసి (మలయచందనమున కనుపానము) కౌన్సు 8-0-0

1922 కేందరు 1922

రంగుల చిత్రపటము. ముద్దుల మూటగట్టుచున్నది. వారముల తెనుగులో నున్నది. వెల 1-కి 0-8-0, దీపన 2-0-0. పిక్టి కావలయువారు 4 అణాల పోస్టుచీట్లు పంపకలెను నాలుగింటికి తక్కువ కోరువారికి పోస్టుచార్జి అధికమగును. కలియంట సుందరిగనది. కొలచి ప్రకటించుచున్నది. (1261)

గంధకాఫూర్ని, రాయవర (గోదావరి).

చందనాదివటి

చందనాదివటి:- ప్రమేయగోమయం ను బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- శౌభగ్నిక మేహము (పెగ) లోగ మును అతిత్వముగా బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- మూత్రవాలలోని ప్రణయ ను బోగొట్టి మూత్రము బారీయగుటకు మంట లేవండచేయును.

చందనాదివటి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలిగించును.

చందనాదివటి:- శ్రీలకు ప్రాప్తించిన బౌద్ధగోమయ మేహము (పెగ) లోగమును బోగొట్టును.

చందనాదివటి:- శ్రీలకు దైవికముగా కచ్చేయెర్రకును, తెల్లకును 6 లోగములను బోటును. 25 మాత్రలు వెల రూ 1.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు అచంట లక్ష్మీకవి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

19, హాబ్స్ రోడ్డు,

మాంటురోడ్ - మదరాసు

(గురు)

విశాఖ పరిశీలన

రక్తప్రాసరణ రక్తమయముగ పరిశీలనకు పాస్టెలు నుండి చేర్చుకొని గాంధీనది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిల్కాకంఠు నుండి వచ్చినది కిరాలాఖర్చు ప్రతిదినముగా పంపబడును. (1978)

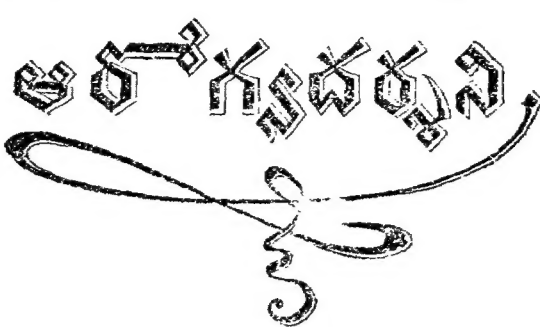
విశాఖ నుండి వచ్చినది

సెం 144 పనిపాడి బొంబాయి.

సిద్ధమైయున్నది.

అరక తెనుగులో వ్రాసి చిన్న అచ్చులో ముద్రించిన చాకట్రకుటల బావి మోసపోతును. ఇయ్యది సంపూర్ణాధికరణము. కలయిచో త్వరపడును.

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని

ప్రతియింట నుండదగిన గ్రంథము.

ప్రకృతిచిత్రాచంఘము వారిచే సిపు స్తకము

కరసియగ్రంథముగ నియమించబడినది.

ఇందు సిరాపదవికి బోధింపుబడియున్నది. వైద్యులకర్తవేడు. బౌద్ధము లగత్యములేదు. ప్రకృతిసూత్రముల నభ్యసించుట మూలమున నె వ్యాధుల రాకుండ జేసికొన వచ్చును. ఎట్టివ్యాధులు దట్టించినను బహుములముగ జిక్కి జేయవచ్చును. అలోగ్యమే యోగధనము. గుజరాతీ హిందీ భాషలయందు దీ గ్రంథము కలువకలు కన్పపడియుండెను. చక్కని అంధికరణము. పెద్దఅచ్చు. పరిశుభ్రముద్రణము.

ప్రతి 1-కి వెల రూ. 0-12-0, బి. సి. గా రూ. 1-2-0.

12 ప్రతులు: రూ. 9-0-0.

సేతు బ్రదర్స్, మచిలీపట్నము లేక, పోస్టు బాక్సు 610, మైలాపూరు, మద్రాసు.

‘అమృత బిష్కెట్ ఫలదర్శిని’

ఇది మంచి ఆరోగ్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమున మిక్కిలి పుష్కయోగకరము. ఇది యాచుకొనుటకు చాలకము, పుట్టిన శిశు, పక్షి, క్షిప్రము. మొదలగునవి అపువరములేదు. ముఖ్యమైన తెనుగులో వ్రాచి బడినది. గొప్ప పట్టికలును పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం విలువ గల జడ్డీ గారగు అశీ వారాయనరావు వంతులు బి. సి. బి. ఎల్. గా రిట్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని తెలిసికొని నోవనారికి యీ బిష్కెట్ ఫలదర్శిని సంపాదించుకొని చదివెదము.” పుస్తకమును కల గువాడు చిగువ చిగువాడు వ్రాసుకలయును.

తాతా బోక్స్ పబ్లిషింగ్ కంపెనీ.

హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం, బెంగళూరు.

విప్లముగ తియ్యబడుచున్నది. శ్రీమతి బౌద్ధము.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ వారసును.

తెలుగు భాషయందు గాని, ఇంగ్లీషు భాషయందు గాని

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మేనేజరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,

19, హాబ్స్ రోడ్, మాంటురోడ్ - మదరాసు.

కామినియా ఆయులు (కొవ్వెల)

తల వెండ్రుకలకు నూతన పొందగల్గూరు కలిగించి బానిస బాగుగా మెరుగుతల కలిగి కత్తిరి తలనూనెను కలపు. చుండును బోగొట్టును. ఇశోదములకు నల్లుల పంటి మెత్తినను నిచ్చును. మెదడునకు చాలవలదనము కలిగించును. తల మెదడు గుటుకులకు కండ్లకు కలుగు చూలివ్వమును బోగొట్టి నూతన పొంది కలిగించును.

కామినియా ఆయులు తలనూనె అన్నిటిలోను (కొవ్వెల మెదడు, శ్రీలకు, పురుషులకు, పెద్దలకు, చుండుకీ మనలోక వారము మొదల) ఉపయోగపడును.

వెల 25 పాకెట్ 1-0-0 బి. సి. చార్జి 0-5-0 అణాలు.

మానులు 2-10-0 బి. సి. చార్జి 0-12-0 అణాలు.

బి. సి. చుట్టూరకు కమిషను రూ 0-2-0 ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

155 శామ్సన్ రోడ్, బొంబాయి.

D 126 W 100.

ఇది చూడవద్దు

చూచినచో మరువవద్దు

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యులు గారి

ఇకాపుయోజనా

శలం పేగు

వ్యాధులకు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన

ఆయుర్వేదవిద్యాపథములు

మా కలరా, ప్లేగు మందులకు

ముఖ్య ప్రాశస్త్యము

20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా,

సిల్హ, ఏజ్ మొదలగుచోట్ల అనేక

వేల ప్రాణులను, కలరా, ప్లేగునుండి

కాపాడుటయే

కలరా శెట్టు 1-కి రూ. 1-2-0

ప్లేగు శెట్టు 1-కి రూ. 2-2-0

ఇకాపుయోజనా శెట్టు 1-కి రూ. 1-12-0

క్యాటలాగు ఉచితము ప్యాకింగు పోస్టు

ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

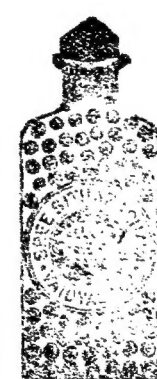
41 ఆచారపురవీధి, జి. టి. మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపదముగు

లోకామయవార

కస్తూరి మాత్రల వలె

కస్తూరి మాత్రల వలె కలిగినది ధారాళముగా చెప్పుచున్నది. పిటికా అమెనకరమైన యీ పశువు చేరలేదు గావుత అప్పుడు పుట్టిన శిశువు మొదలకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిదినమును సంజీవానులై సేవించవచ్చును. ఈ మృత్యు శి శుండి కి గల తొంబాలములో గాని తలక పట్టి పోక జాగ్రత్త వ్రదిలెను ఉపయోగించుచు వచ్చును. పిటికా మందును ఇట్టివలె వలవచ్చును. ఇట్టివలె వచ్చుచున్నది. కస్తూరి మాత్రల వలె కలిగినది ధారాళముగా చెప్పుచున్నది.

కీలక ఇంపు ఎంబా క్షేత్ర కలరా మృత్యు గురగా ఆశా వ్యాధులకు దిగ్గజము రావచ్చును. బట్టుకొనిన తలక ఇతరుల గిరిత శిశులకు గుణ మిచ్చును. బి కలరా మృత్యుండ 3-5 వ నును ప్రాణ వ్యాపారమును సుఖాభ్యాసమును విద్యాభ్యాస మునాశ్రీలు కూడ ఈ మృత్యును పదింపి గుణమును పొగు చుచున్నాడు. 250 మాత్రలు గల సీసా 1-కి వెల రూ 0-4-0
50 సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తే 0-4-0 2 కేసా 6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్తే 1-కి రూ 1-2-0
13 సీసాలు " " 2-12-0
25 సీసాలు " " 5-0-0

మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల

(301-594) మై సూ డి

కంటి రిలాజను - కంటిలో నునుగు.

